

Helyi Esélyegyenlőségi Program

MÁROKI ÖNKORMÁNYZAT

Dátum
2019-2024

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk.....	10
Célok.....	11
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	14
1. Jogszabályi háttér bemutatása	14
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	16
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	19
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	39
A nők helyzete, esélyegyenlősége	51
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	55
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	59
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	62
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	64
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	65
1. A HEP IT részletei	65
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	65
A beavatkozások megvalósítói.....	66
Jövőképünk	67
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	68
3. Megvalósítás	72
A megvalósítás előkészítése.....	72
A megvalósítás folyamata	72
Monitoring és visszacsatolás	73
Nyilvánosság	74
Érvényesülés, módosítás	75
4. Elfogadás módja és dátuma.....	77

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

A Márok Község Önkormányzat a 4/2019/02.13./számú határozatával fogadta el Esélyegyenlőségi Programját. Önkormányzatunk már több éve gondolkodik az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeiről, érvényesülését biztosító programjairól. A tapasztalatok azt mutatják, hogy Önkormányzatunk részéről a beavatkozás szükséges és a jövőben is az marad.

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Márok község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A település története:

Németmárok és Hercegszentmárton községek 1952-ben egyesültek Márok néven. A helység a Villányi-hegységtől keletre, a Karasica és a Duna völgye közti fennsíkon terül el. Tengerszint feletti magassága 123 m. Határa termékeny, talaja nehéz, kötött agyagtalaj. A jó föld és a kedvező éghajlat már az ősembernek is lakhelyet kínált: a középső bronzkorból telepre utaló felszíni leletek, hamvasztásos sír anyaga, a korai vaskorból 622 darabból álló (sarlók és öntőrögök) lelet került elő.

Az időszámítás előtt 2000 körül illyrek lakták a község elődjét, őket ie. 400-ban a kelták követik, akiket a rómaiak igáznak le. Ezt bizonyítják a jelenlegi község határában felszínre került enyhén grafitos, grafitos-seprűs fazék oldaltöredékek, vaskés, a 3504 darabból álló éremlelet, melynek legkorábbi darabjai az isz.e. II-I. századra tehetőek, legkésőbbi verete II. Valentianus sérült bronzérme, valamint a IV. századból való téglasír.

Az említett leleteket a pécsi Jannus Pannonius Múzeum mely 1328-ban Villa Moruch, 1468-ban Marok possessio. 1481-ben Moruk alakban szerepel az oklevelekben. Feltételezhetjük, hogy a helység neve a Márk személynévből származik. 1334-ben a pápai tizedjegyzék Maródot említ, s a környékről még Polcsát és Santo Martinát. őrzi. A népvándorlás korából biztos adataink nincsenek, de az Árpád-korban ismét felbukkan a község neve, a

Márokot a későbbiekben magyar kisnemesek lakják, Francz (i) – us család /1457/, Mároki /Márogi/ család /1468/ Kis család /1483/, Nagy család /1483/.

Az 1554-es defter szerint nyolc jobbágycsalád feje – Csupor Márton, Kövesdi Petre, Kerekes Ambrus, Tód Márton, Fű Gergely, Jó Benedik, Kuti Mihál, Lovacsi György – fizet adót. A környező falvakkal szemben Márok népessége akkoriban nőtt. Ezt bizonyítja, hogy 1571-ben 30, 1582-ben 33 adózó magyar családot írtak össze. A török hódoltságot átélte mároki családok: Szebényi, Földvári, Nemes, Bólyai, Horváth Pápa, Vida, Fehér, Halasi, Deák, Pap, Vékény, Konkoly, Gatoy családok. 1707-ben rác betörés pusztította el a községet. A magyar őslakosság ezután itt már nem található meg.

Németmárok és Hercegszentmárton pusztja lévén – lakosság hiányában – semmit sem jövedelmezett birtokosának. Ezen csak telepítéssel lehetett változtatni. 1723-ban III. Károly a Német Birodalomból és osztrák tartományokból hívott be föld- és kézműveseket. Az előbbiek 10 évi, az utóbbiak 15 évi adómentességet kaptak.

Németmárok községbe bajor-frankok, a würtzburgi és a mainzi választófejedelem volt alattvalói kerültek. A telepések föld- és szőlőműveléssel, állattartással foglalkoztak. Eszközeiket maguk készítették, házaikat fából építették. Szentmárton első lakosai 1772 körül érkeztek, Mária Terézia uralkodása idején. Ekkor mintegy 50 család (200 fő) érkezett a bajorországi magas hegységekből. Mároknak ezt a részét a mai napig is Bailandnak nevezi (Bayerland, Bayrland, Bailand=Bajorország).

Az új telepések áprilisban érkeztek és az év végéig száznegyven négyen haltak meg mocsárlázban. A magaslati levegőhöz szokott bajorok nem bírták a még mocsaras gőzökkel telített levegőt. A járvány a német márokiakra nem terjedt át.

1787-ben a II. József-féle összeíráskor a következő adatokat jegyezték föl

Birtokos	Ház	Család	Jogi népesség	Tényleges népesség
Krisztina főhercegnő	82	73	701	697

Férfi	Paraszt	Polg-paraszt ö.	Férfi zsellér	Egyéb	Sarjadék	Nő
356	112	62	43	17	122	345

Jól látható, hogy a község lakói mezőgazdasággal foglalkozhattak. A XVIII. Század végén újabb német családok érkeztek Köln környékéről és a Rajna vidékéről. A faházak helyett kőházakat építenek. Ekkor már nincs elhagyott telek a községben. 1792-93-ban Eszterházy Kázmér gróf felépítteti az empire stílusú templomot. 1815-ben iskola is épült: Németmárokon.

1838-ban kolerajárvány pusztított a környéken. Míg a közeli községek lakossága majdnem teljesen elhalt, Márokot e járvány nem éri el. 1855-ben megkezdődött a Mohács-Pécsi vasút építése, mely a következő évben is folytatódott. Osztrák és cseh munkások érkeztek a

munkálatok végzéséhez, akik közül 500-an haltak meg tífuszban 1836 januárjától 1857 áprilisáig. Ezt igazolja az 1856-os statisztika, amely 1856-ban 86 születéssel szemben 547 halálesetet, 1857-ben 45 születést, 77 halálozást mutat ki.

1857. május 1-én adták át a vasútállomást a forgalomnak. 1866-ban és 1873-ban a környező községekben tífusz- és kolerajárvány volt, Márokon e járványok hatása nem mutatható ki. 1833. óta önálló postahivatal működik a helységben. 1897-ben a házak előtt téglából járdát építettek. E járda maradványai még ma is megtalálhatók.

Az első világháborúban a község férfiai közül húszan haltak meg az olasz fronton. 1925. után távírdát és telefont szerelnek a postahivatalba. 1927-ben bevezették a villanyvilágítást. A gazdák a harmincas években a kezdeti nehézségek ellenére igen jól termeltek. A módosabbak gépesítették az aratást. 1935-ös adat szerint Bock András, ifj. Kübler József és Miklós rendelkeznek cséplőgéppel. A község határában eladásra termeltek búzát, kukoricát és ricinust.

Ekkor már megfigyelhető a lakosság foglalkozás szerinti megoszlása:

Óstermelő	25
Iparos	100
Kereskedő	12
Közlekedési alkalmazott	23
Nyugdíjas	69
Házicseléd	7
Egyéb	2
Össz lakosság:	955 fő

A második világháború idején emberéletben nem esett kár. 1944. november 27-én szabadult fel Márok. Még ebben az időben 36 család külföldre távozott. 1947-ben a Hajdú megyei Józsa községből érkeztek magyar családok. 1948. júniusában az ősi telepes családok közül hetet kitelepítettek, majd szeptemberben 25 családot a környező falvakba telepítettek át. 1949. szeptember 18-án megalakult az első termelészövetkezeti csoport „Vörös Csillag” néven. A közös munkát 600 kat. holdon végezték. 1950-ben Marótszentmártont és Márokat összevonták, s ettől az időtől kezdve Márok a község neve. 1958-ban újabb termelészövetkezet alakult „Úttörő” Tsz. Néven. 37 család (44 tag) tevékenykedett 632 kat. holdon.

1959-ben körzeti orvosi rendelőt kap a község. A termelészövetkezeteket 1965-ben a villányi „Új Alkotmány” Mezőgazdasági Termelészövetkezettel egyesítették. Ekkor a volt két község ismét önállóan szerepel: Németmárok; Márok I. és Hercegszentmárton; Márok II. néven.

Ezt a kettősséget a bekötőút megépítése szünteti meg 1970. december 10-én. A bekötőút nagy fordulópontot jelentett a község életében. Lehetővé vált, hogy a közelben lévő vállalatok munkásjáratokat indítsanak a községbe. A Volán hat buszjáratot biztosította közlekedés

lebonyolítását. Mindez fontos volt azért, mert így megszűnt a falu fiataljainak elköltözése. A munkahelyek gyors elérése, kedvező kereseti lehetőségek következtében a fiatalok Márokon építkeztek és telepedtek le

Az 1980-as statisztikai adat szerint:

Márok területe	15,92 km ²
Népessége:	655 fő
Lakóházak száma:	187 db

2007. január 1-i állapot szerint:

Márok területe	15.92 km ²
Népessége:	501 fő
Lakóházak száma:	180 db

A település hazai és nemzetközi partnerkapcsolatai:

Az önkormányzat kapcsolatot tart fenn külföldön Eislingen/Fils NémetországStainz, St.Stefan, Gundersdorf, Greisdorf , Georgsberg, Ausztria

Külföldi önkormányzattal való további együttműködésről szóló megállapodás megkötésére képviselő testület minősített többségű döntéséhez kötött, át nem ruházható hatáskörbe tartozik.

Az önkormányzat címere:

Márok település címerének leírása: Heraldikai elemzés: a címer terven a kivágott fa helyén maradt tönkből sarjadó két hajtás jelképezi, hogy a település az itt kivágott erdő helyén létesült, és utal arra is, hogy az itteni fa felhasználása jellemző volt a község életére. A két hajtás a községet alkotó két települést, Márokot és Hercegszentmártont szimbolizálja. A hárslevelek a német nemzetiséget jelképezik. A hárs szentfa már a germán mitológiában ez az ősi hagyomány él még napjainkig, a nibelung-ének világfája is a hárs, és hősének Szigfridnek is szív alakú hárslevél tapadt testére a történetben. A hárs tisztelete a fatotem képzetekben gyökerezik. Az ógermán semnon törzs a szent liget fáját tartotta ősének, és tisztelte ekként. Ez a világfelfogásnak ősi, anyagi szintje, amelyben nem az oksági, hanem érzéki, látható, halható összefüggések az irányadók. Minden ami mozog, lélegezni látszik, illatot áraszt, még ha csak külső hatásra is, időlegesen is „él”. Valamilyen formában lélek, szellem lakja amíg él, életerő birtokosa. Az ilyen jellegű képzet maradt fenn a családfákban is. Itt nem csak a faként megrajzolt leszármazási táblázatokra gondolunk, vonatkozott az élő fákra is. Ilyen híres fa volt például Hochencollern-ház fája is, melynek biológiai életének szoros párhuzamba vonták az uralkodó család alakulásával. A keresztény időknek is fontos fája a hárs. A tölgy, a rózsa, szőlő mellett egyike a címer képek közé emelt keveseknek. A német heraldikákban nagyon elterjedt, ez abból adódik, hogy a germán FERYJA istennőnek szentelt hársfának villámhárító erőt tulajdonítottak, ezért a helyi törvénykezés ismertetőjeleként alkalmazták. Innen már csak egy lépés volt a címerekben az önkormányzatiság jelképezésére, és más közösségek szimbolizálására. A német nyelv területén a hárs tisztelete a település nevekben is nyomon követhető, elég csak a térképre tekintenünk, és megtaláljuk a német, holland, belga, limburg,

lin, linde, lindau, lindenau, lindenows lindenthal, lindesberg, stb településeket. A hárs ilyen fokú tisztelete következtében lett olyan népszerű, hogy a legelterjedtebb sor- és díszfa lett Európában. Ez némiképp hasznosságának is betudható. Hildegard von Brinken (1098-1179) írja : szívpanaszok ellen használ, ajánlatos gyökeréből készített por fogyasztása kenyérral. Állítólag a látást is tisztává teszi a hársfa levél, ha néphit gyakorlata szerint az emberlefekvéskor az arcát és szemhéját beborítja vele. Végül a hársak megadott tisztelet szól a növénynek is ahonnan a méhek a mézet gyűjtik. Ebben a vonatkozásban tehát életerőt szimbolizál. A címerben szerepel a szablyát tartó kard, mely emléket állít mindazoknak a mároki polgároknak, akik a történelem során életükkel, vérükkel áldoztak a hazáért és szűkebb pátriájukért. Ezzel a lakosság nem csak tevőlegesen A Hősök napján, hanem jelképében is megemlékezik róluk. A címer –ezüst- zöld színek együttesen nemzeti színeinket is idézik. A heraldikai mázak – fémek és színek – a címertan szabályainak megfelelően lettek alkalmazva. Mint minden kultúra, a heraldika is a kozmikus világhoz kapcsolta a színeket.

Fémek: arany, ezüst.

Színek: vörös, kék, zöld.

Pajzs: álló, csücskös talpú, , vörös talajon ezüst hársfa tönk, amelyből két egymásba fonódó friss hajtás növekszik, rajtuk összesen hét levéllel.

Sisak: szembe fordult, arannyal ékített és vörössel bélelt ezüst sisak, vörössel és kézzel ékített arany heraldikai koronával.

Sisakdísz: arany markolatú és véd vasú, ezüst pengéjű szablyát tartó jobbra fordult könyökben meghajlított páncélos ezüst kard.

Takarók: mindkét oldalon kék-arany

Felirat: a címer alatt lebegő hármastagolású, íves arany szalagon nagybetűs MÁROK felirat a település név előtt és után egy-egy díszpont.

Az önkormányzat zászlaja:

Márok község zászlajának leírása: (a grafikát a melléklet tartalmazza)

A lobogó 90 fokkal történő elforgatásával jön létre. A feliratos szalag nélküli színes címer szimmetriai tengelye a zászló hosszának rúdtól mért egyharmados osztásvonalával esik egybe. A zászló kétoldalas.

Márok község lobogójának leírása: Álló téglalap alakú, 2:1 méretarányú fehér textillap, aljában arany, felette kék vízszintes pólyával. Egy pólya szélesség a lobogó hosszának 1/10-ed része. A színes címer a feliratos szalaggal a lobogó hosszanti szimmetriatengelyén, annak felülről mért 1/3-os osztásvonalán helyezkedik el. A lobogó kétoldalas.

Az önkormányzat pecsétje: (a lenyomatot az SZMSZ 3. számú melléklete tartalmazza)

Kör alakú pecsétlap, széles peremmel. A pecsétmező középvonalában Márok címerének kontúrrajza. A címert két oldalról és felülről nagybetűs felirat övezi: MÁROK KÖZSÉG PECSÉTJE. A felirat előtt, után és a szóközökben egy-egy díszpont található.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év/Fő	lakónépesség
2013 (fő)	429 fő
2014 (fő)	415 fő
Lakónépesség számának változása (%)	96,7 %
2015 (fő)	416 fő
Lakónépesség számának változása (%)	100,20%
2016 (fő)	411 fő
Lakónépesség számának változása (%)	98,8 %
2017 (fő)	n.a. fő
Lakónépesség számának változása (%)	n.a.

Forrás:

TeIR, KSH-

TSTAR

2.1 számú táblázat - Állandó népesség 2016

állandó népesség száma	438 fő
nő	234 fő
	53,42%
férfi	204 fő
	46,58%
0-2 évesek	11 fő
	2,51%
0-14 éves nők	30 fő
	6,85%
0-14 éves férfiak	18 fő
	4,11%
15-17 éves nők	7 fő
	1,60%
15-17 éves férfiak	7 fő
	1,60%
18-59 éves nők	123 fő
	28,08%
18-59 éves férfiak	129 fő
	29,45%
60-64 éves nők	25 fő
	5,71%
60-64 éves férfiak	19 fő
	4,34%
65 év feletti nők	49 fő
	11,19%
65 év feletti férfiak	31 fő
	7,08%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3. számú táblázat Öregedési index

ÉV	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index %
2013	80 fő	56 fő	142,86%
2014	80 fő	55 fő	145,45%
2015	82 fő	50 fő	164,00%
2016	80 fő	48 fő	166,66%
2017	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR

Sajnos kis közösségünk lassan kezd elöregedni. Ezellen próbálunk lehetőségeink szerint tenni. Kedvezőbb iparűzési adó-rendszerrel próbáljuk a vállalkozókat idecsábítani (ami a jelen állapotot tekintve sikeres lesz) munkahely teremtés céljából.

Esély van arra, hogy ha munkahelyek létesülnek a településen belül, akkor a fiatalok is szívesebben maradnak itt, és az elvándorlás üteme is csökkenni fog

Különböző segélyekkel és kedvezményekkel próbáljuk a fiatalokat és a családokat támogatni, ezzel is segítve az itteni letelepedésüket, ezzel is fiatalítani a falu lakosságának összetételét. Ha gyermek születik az önkormányzat egyszeri 25000 Ft-os segélyt ad a családnak.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2013	13	10	3
2014	17	22	-5
2015	16	18	-2
2016	15	18	-3
2017	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	Élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2013	-	7	-7
2014	3	7	-4
2015	2	5	-3
2016	4	8	-4
2017	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

Szent Simon és Júdás templom

A templom Esterházy László gróf pécsi püspök ideje alatt épült 1793-ban, barokk stílusban. A templom műemlékvédelem alatt áll. A szentély a templom végében, márványból van kialakítva. Az egész templom oldala és mennyezete díszes festményekkel, aranymintázattal van kifestve, amit sajnos átmeszeltek. A templom tornyában 5 harang volt. A legnagyobb, aminek súlya 500 kg, még ma is megvan, 1867-ben vették Hubert Mihály plébános hagyatékából. A másik 4 harang az első világháború áldozata lett - a Habsburgok elvitették ágyúöntéshez. A templom 1793. október 23-án lett felszentelve. Ehhez a pécsi püspök Rómából megkapta Szent Simon és Júdás relikviáit, barokk ezüst foglalatban, melyek a templomban vannak.

Szent Márton templom

A középkori Hercegszentmárton temploma a török időkben elpusztult. Márok falu neve 1328-ban bukkan fel a forrásokban. Marót falu 1561-ben a török uralom alatt álló szigetvári vár részére fizette adóját. A XVII. században Henyei Miklós birtoka volt. 1696-ban 18 magyar és két szerb család lakta. 1722-ben bajor telepesek érkeztek ide és ettől kezdve a falut Németmároknak nevezték. A XIX. század végi összeírások szerint csak németek laktak a faluban. Németmárok és Marótszentmárton községeket Márok néven 1950-ben egyesítették. A mai templom 1901-ben épült Szent Márton toursi püspök tiszteletére. Graits Endre által festett oltárképe a püspök megdicsőülését ábrázolja.

Tájház

Községünk Tájháza 2014-ben, egy közel 100 éves házból lett kialakítva. Az idelátogató vendég egy helytörténeti kiállítást tekinthet meg, megismerkedhet a régi idők emlékeivel és hagyományaival. A ház eredetileg a Wéber család tulajdona volt. Máig is a faluban élő Wéber Rajmund itt született és élt a testvéreivel, szüleivel, és nagyszüleivel. Ők jómódú sváb parasztcsaládként éltek és gazdálkodtak itt, egészen a kitelepítésükig. A ház új tulajdonosai Juhász Gyula és felesége Gazda Gizella volt, akiket a Felvidékről, Ipolypásztóról 1948.szeptember 22.-én telepítették a községbe. Örököseik- akiknek köszönettel tartozunk- Juhász László és Juhász Mária, szintén Felvidéki lakosok, 2013-ban a községnek ajándékozták az ingatlant, berendezéseivel és használati tárgyaival együtt. Kiegészítésként Baumstark Miklósné és családja szintén sok berendezési tárgyat ajánlott fel községünknek, és a falunkban élő családok is nagyon sok értékes régiséget ajándékoztak, melyek a Tájházban tekinthetők meg. Az épület a nyeregtetős parasztházak formáját mutatja. A hosszú fehér keskeny ház homlokzati oldalán két ablak található. A nyitott tornácról két ajtó nyílik a házba. Az elsőt a konyhába juthatunk, ahonnan két oldalra nyílnak a szobák. Az utcafelőli az úgynevezett tisztaszoba, ez ritkábban volt használatban, általában csak a vendégszoba funkciót látta el. Népes, többgenerációs családoknál forult elő, hogy az öregek hálósobája volt. A szoba kornak megfelelően, szentképekkel, vetett paraszttággal, tárgyi emlékekkel van berendezve. Aból jobbra nyílik az egykori hátsószoba. Egyetlen ablaka az udvarra néz, valamikor itt lakott és halt a ház népe. A tornácról nyíló második ajtón a kamrába, és füstölőbe juthatunk be. Helyet kapott még itt a volt Falumúzeum gazdag gyűjteménye is, amely az épület leghátsó helységében lett elhelyezve. A ház folytatásában látható a góré, ahol a terményeket tárolták, és a paprikát szárították. Az udvar hátsó részén keresztbe helyezkedik el az istálló, itt láthatók a különböző mezőgazdasági eszközök, és egyéb régi tárgyak. Az Együtt Márokért Egyesület és az

Önkormányzat a felújítás alatt arra törekedett, hogy mindent az eredeti állapotába állítson vissza, hogy a látogatók- ha csak rövid időre is- a múltba érezhessék magukat. Az összegyűjtött helyi berendezések, bútorok, kiállított tárgyak, eszközök, állandó és időszakos kiállításai révén méltóképpen őrzik meg az elődök életformáját, és mutatja meg azt a hálás utókornak. Az udvaron tetős pihenőhelyre épített búboskemence még hangulatosabbá, otthonosabbá teszi a Tájházunkat, és különféle rendezvények (Halloween, Mároki Lakodalmas Parádé, baráti összejövetelek) megtartására is alkalmas.

Több Funkciós Szolgáltató Központ

Településünkön, sajnos 1998-ban megszüntették az iskolát az alacsony gyermeklétszám miatt. A volt iskola épületét felújították 2014-ben, és ebből lett a Több Funkciós Szolgáltató Központ. Itt kapott helyet a könyvtár, a nyugdíjas klub helység, a német kisebbségi terem, az ifjúsági önkormányzati terem, számítógép terem, és egy minden igényt kielégítő modern konyha. Az épület hátsó felében pedig egy nagyobb terem lett kialakítva, amely alkalmas kisebb családi rendezvények, tanfolyamok, aerobik edzések, asszonytorna megrendezésére. Az épület felújításánál gondoltak a mozgáskorlátozottakra is, így bárki kényelmesen használhatja a Központ nyújtotta szórakozási lehetőségeket. Itt kerül megrendezésre a húsvéti, halloweeni, karácsonyi játszótér a község gyermekei részére, ahol ajándékokat, süteményeket, játékokat készíthetne szülői felügyelettel.

Horgásztó

A horgásztó vízterülete 4 ha-on terül el. Átlag vízmélysége 2 m. Jellemző halfajták: Amur, ponty, kárász, compó, csuka, harcsa. Ritka madarak költőhelye.

GPS koordináták: 45°52'20" ; 18°31'03"

A horgásztó mint a neve is utal rá elsősorban horgászásra alkalmas, de családi kirándulások helyszínének is tökéletes. Félreeső, nyugodt hely, külön parkolóval, a tó körül padokkal, szalonnasütőkkel. Rendszeresen gondozott környék, az árnyat adó fák alatt szinte hívogató füves , néhol bokros környezet szinte kínálja magát a természetszerető embereknek.

Sportpálya:

A településen található, aktív használatban lévő sportpálya. A sportöltöző és ifjúsági klub a sportpálya mellett egy épületben található. Rendszeresen használatban van a pálya, hiszen megyei III. osztályú focicsapata is van a közösségnek amit nem csak a település lakói, hanem a vendégcsapatok szurkolói is látogatnak a meccsek alkalmából. Ezen kívül még számos családi rendezvénynek, (majális, gyereknap, Lakodalmas Parádé,) ad teret a focipálya.

Küldetésünk:

Múltunk történelmi és természeti értékeit megőrizni. Ezen túlmenően a változások előidézőiként maradandót alkotni és azt hátrahagyni az utókornak. Mint egy nagy költőnk Kölcsey Ferenc is írta: „ Hass, alkoss, gyarapíts, és a haza fényre derül”. Mi ennek az eszmének a szellemében szeretnénk építeni jelenünket, és megőrizni értékeinket, hozzáadva kitartásunkat, alkotóképességünket és tudásunkat, hogy az utókornak mi is tudjunk valami maradandót alkotni.

Célok

Az Önkormányzat elsődleges céljának és feladatának tekinti Márok község társadalmi életének előmozdítását, a lakossági összefogás és együttműködés lehetőségének megteremtését s fellendítését, továbbá Márok község fejlesztését, a községben élők életminőségének javítását, életszínvonalának növelését.

További fontosabb célok:

- a helyi önkormányzat és a lakosság közötti kapcsolattartás erősítése;
- a helyi közéleti aktivitás fokozása, szervezése;
- a község gazdaságának fejlesztése ;
- a lakosságot érintő problémákra megoldási javaslatok kidolgozása;
- a történelmi értékeinek, hagyományainak felelevenítése, megőrzése;
- közterületek építése, szépítése;
- munkahelyteremtés elősegítése, támogatása;
- fejlesztések támogatása;
- természetes és épített környezet védelme;
- a fiatalság egészségre, egészséges életmódra, egészségmegőrzésre nevelése;
- az idegenforgalom céltudatos fejlesztése;
- a kulturális élet fejlesztése, fellendítése;
- biztonságos község létrehozatala.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Az esélyegyenlőség minden ember számára alapvető jog kell, hogy legyen. Egyenlő esélyt kell biztosítani minden embernek az élet minden területén.

Önkormányzatunknak főként a munkáltatói szerepkörében mutatja meg esélyegyenlőségi politikáját. Célunk az egyenlő bánásmód gyakorlása és példamutatása, mind közfoglalkoztatás, mind egyéb területeken.

Márok település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges

intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

Önkormányzat legfontosabb célja, hogy Márok olyan település legyen, ahol minden ember egyenlőnek érezheti magát. Hátrányos megkülönböztetés senkit ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

A helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából. Tartalmazza a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt, a helyi együttműködési rendszer bemutatását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

□ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és

□ a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

□ a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötvt.)

□ a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)

□ a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)

□ a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)

□ az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)

□ a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)

□ a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

Az EU 2020 stratégia:

Az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedési terv.

Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell két területen is megjelenik. Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni. A szegénység, társadalmi kirekesztettség ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

Nemzeti Reform Program:

Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközét tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitás/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdeni.

A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek. A nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzetének javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket tett.

Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia:

A Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia (NTFS) az Európai Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti roma integrációs stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkóztatáspolitikát helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása.

A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel, a többi, a társadalmi felzárkóztatás szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztéssel és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre.

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia:

A legyen Jobb a gyermekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és a családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit.

A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket.

A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

Roma Integráció Évtizede Program:

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégia Tervről szóló 68/2007. (VI.28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi ki, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket.

A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia:

Az Országgyűlés 2009-ben fogadta el a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X.29) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009-2024. időszakra vonatkozóan.

Részletezi az ifjúságpolitika hosszú távú társadalmi céljait, megvalósításukhoz az egyes területeken a horizontális és specifikus célokat, valamint ezekhez kapcsolódó részcélokat határoz meg. A Stratégia megvalósítása kétéves cselekvési tervek mentén történik, a 2012-2013. évi cselekvési tervről az 1590/2012./XII.27.) Korm. határozat rendelkezik.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Márok Község Önkormányzata 2013. 07.13.-án fogadta el első 5 évre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az Önkormányzatnak hosszú és középtávú célja a nyitottság és a lendület. Ezen belül a folyamatos megújulás, az értékek megőrzése, a közég fejlesztése és az egyenlő esély biztosítása.

-Költségvetési koncepció: az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében a jegyző által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester november 30-áig – a helyi önkormányzati képviselő testület tagjai általános választásának évében, legkésőbb december 15-éig – benyújtva a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá.

-Gazdasági program – a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

-Szolgáltatástervezési koncepció – a szociális igazgatásról és a szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény 92.§-a szerint a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatásrendezési koncepciót készít.

-Köznevelés-fejlesztési terv – A helyi önkormányzati feladat-ellátási rendszerben minden községi, városi, fővárosi kerületi önkormányzatnak feladata, kötelezettsége volt, hogy gondoskodjék a településen élők részére arról, hogy az óvodai nevelés és az általános iskolai nevelés és oktatás a rendelkezésükre álljon anélkül, hogy annak igénybevétele a szülők, illetve gyermekeik részére aránytalan teherrel járna. A közneveléstől szóló törvény alapján az állam gondoskodási kötelezettsége – az óvodai nevelés kivételével – megfogalmazódik. Már nem a kormányhivatalok készítik el a feladat-ellátási intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet, hanem az oktatásért felelős miniszter. Az oktatásért felelős miniszter az Oktatási Hivatal előterjesztése alapján a kormányhivatalok közreműködésével és a helyi önkormányzatok véleményének kikérésével és közreműködésével készíti el megyei szintű bontásban az intézményhálózat-működtetési és köznevelési-fejlesztési tervet. A települési önkormányzat kötelezettsége, hogy beszerezze a településen működő köznevelési intézmények

nevelőtestületei, alkalmazotti közösségei. A szülői és diákszervezetei véleményét. Az oktatási hivatal feladata az érintett települési, területi és országos nemzetiségi önkormányzatok egyetértését. (Mnkt.24.§)

-Településrendezési terv:--Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látják el.

-Településszerkezeti terv: Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10.§-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tíz évenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról.

-Településfejlesztési koncepció –az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. A törvény 7. §-a értelmében a településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósítása érdekében a városok és több település közös fejlesztési tervezése esetén integrált településfejlesztési stratégiát kell készíteni. Az integrált településfejlesztési stratégia meghatározza a települések településfejlesztési tevékenységét, összehangolja a különböző szakpolitikai megközelítéseket, összefogja és ütközteti az érintett partnerek (üzleti szektor, civil szektor, közsféra szereplői, lakosság) céljait, elvárásait, meghatározza a fejlesztési célokat, azok finanszírozási módját, továbbá a megvalósítás és fenntartás módját is összefüggéseiben kezeli.

Önként vállalt önkormányzati feladatok:

- méltányos szociális ellátások, átmeneti segély, temetési segély, méltányossági ápolási díj, méltányossági közgyógyellátás nyújtása,
- nemzetközi kapcsolatok ápolása,
- kitüntetések adományozása
- széles közösséget érintő rendezvények szervezése, támogatása (falunap, majális, gyermeknap, idősek napja).

A Képviselő-testület kizárólagos hatáskörébe tartozik a fenti feladat és hatásköröket érintő helyi rendeletek alkotása, végrehajtása.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Mötv. 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.

Márok Község Önkormányzata az alábbi társulásoknak tagja:

-Nagyharsányi Közös Önkormányzat Hivatala 12 települést fog össze. Azzal a céllal jött létre, hogy Márok és még 11 Önkormányzat polgármesterei vagy a jegyző feladat-, és hatáskörébe tartozó ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátásával, és az Önkormányzatok egymás közötti, valamint az állami szervekkel történő együttműködésének összehangolásában segítkezzen.

-A Villányi Alapfokú Oktatási és nevelési központ, Villányi Óvodai Intézményfenntartó Társulás. A Község és a környező társtelepülések gyermekeinek tanítása és oktatása. Villány, Villánykövesd, Jakabfalu, Ivánbattyány Palkonya)

- Tenkesvíz. Ivóvíz Hálózat Társulás (Márok, Töttös, Lippó, Bezedek)

- Dél dunántúli Regionális Vízmű Siófok (DRV). Szennyvízhálózat üzemeltető.

- Dél-Kom Nonprofit Kft. Kommunális és szelektív hulladék elszállítása

-E-On. Gáz és áramszolgáltató vállalat.

-Sághy SAT szolgáltató Kft. Telefon-, és internet szolgáltatás.

-Polar Sistemas. Honlap üzemeltető

-Beremendi Gyermekek Jóléti és Szociális Társulás

Az önkormányzatok számára a társulások létrehozása, fenntartása azért célszerű, mert a társulások a kiegészítő állami támogatások igénybevitelére jogosulttá válnak, mely a társulások részére a közösen fenntartott intézmények költségtakarékosabb működtetését eredményezi.

2.3. A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítésénél felhasznált adatok és kutatási eredmények forrásainak taglalása:

A táblázatokban felhasznált adatok nagy százaléka az Országos Területfejlesztési és Területrendezési információs rendszer (Teir) honlapjáról letöltött adatokat tartalmazza.

Ezen kívül még felhasználásra került a Központi Statisztikai Hivatal, a Nemzeti Munkaügyi Hivatal, (NMH) a Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ) által elérhető statisztikai adatok, valamint a helyi Önkormányzat adatbázisa és helyi adat gyűjtés.

Az esélyegyenlőségi program elkészítésekor az országos adatbázisban a 2017 évi adatok nem mindig érhetők el, ezért ezeket a következő felülvizsgálat során (legkésőbb 2 év múlva 2020-ban) pótolni fogjuk.

Segítséget nyújtottak még a körzetet ellátó háziorvosok, (Dr Zeitvogel Terézia, Dr Váczy Zsolt, a Villányi Családsegítő Szolgálat, a Villányi Alapfokú Oktatási és Nevelési Központ, a Villányi Kikerics Óvoda, a Körzeti Védőnő , Márok Község Önkormányzata, a Nagyharsányi Közös Önkormányzat, a Siklói Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ, a Német kisebbségi Önkormányzat, Katolikus egyház Mároki Plébánia igazgatója, a Nyugdíjas klub, Polgárórség., és a település lakossága.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartóssan a létminimum szintje alatt élnek, és szinte esélyük sincs önerőből kilépni ebből. A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli különbségekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, elhelyezkedési nehézségekre, az oktatás és képzés hiányosságaira, egyéni és családi válsághelyzetekre vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység, valamint a falusi lakóközösségek (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

Településünkön, a magukat romának valló lakosság száma nagyon kevés, és ők is sikeresen beilleszkedtek a falu közösségébe. A segélyezési tapasztalatok alapján egyik legsúlyosabb gond a településen, a szegénységben élők helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát nagyon sokszor a cigánysággal azonosítják, ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” merül fel a köztudatban, igen helytelenül. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan fogalom, amely néha átfedést mutat, de nem ugyanazt a fogalmat takarja. Nem igaz az, hogy a mélyszegénységben élő emberek mind cigány/roma nemzetiségűek. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányság, függetlenül a mélyszegénységtől az élet több területén diszkriminációs helyzetben él. Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozhatja.

Alapvető jogszabályi rendelkezések a szociális, foglalkoztatás, és egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférés, valamint a lakhatási körülmények javítása:

□ 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.).

A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.

□ A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (továbbiakban: Cst.).

A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.

□ A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) A törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskeresőket támogatásának biztosítása.

- A nemzetiségek jogairól szóló 2011.évi CLXXIX. tv.
- A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység és mélyszegénység definíciója:

A szegénységgel és társadalmi kirekesztődéssel kapcsolatos mutatószámok listáját 2001-ben határozta meg az Európai Unió, e szerint Európában szegénynek számítanak a medián jövedelmek 60%-ánál kevesebből élők. Ezen meghatározás figyelembevételével a szegénység élő meghatározásánál a háztartások összes nettó jövedelmét kell figyelembe venni úgy, hogy minden egyes háztartástag munkából, társadalmi juttatásból, illetve vagyonból származó jövedelmét összegezni kell, majd csökkenteni szükséges a fizetendő adókkal és járulékokkal.

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek és a megváltozott munkaképességűek. Tapasztalataink szerint településünkön a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák és a társadalmi előítélet jelenléte.

Lakosaink nagy része szerényen, de a körülményekhez alkalmazkodva próbálnak elfogadható életkörülményeket biztosítani maguk, és családjuk részére. Ez ma már egyre nehezebb feladat lesz. Ennek oka főképp az igen magas munkanélküliség lehet. Akik rendelkeznek anyagi tartalékokkal azt lassan felélik, újabb megtakarításokra nem nagyon van lehetőségük. Sajnos a fiatalok nem tudnak segíteni az idősebb nemzedéknek, hiszen saját egzisztenciájukat sem mindig tudják megteremteni, és egyre több fiatal keres külföldön munkahelyet.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

Térségünkben munkahely szempontjából a MÁV volt az egyik olyan munkáltató ahol településünkről nagyon sok embert alkalmaztak, de az idő közbeni létszámleépítések őket sem kímélte és ez munkahelyeik megszűnéséhez vezetett. Sajnos ugyan ez jellemző a bolyi Mezőgazdasági Kombinátra is, ahol szintén lecsökkentették a dolgozók létszámát. Hasonló okok miatt a volt Villányi MgTsz (most Szársomlyó Kft) manapság munkáslétszámának töredékével dolgozik. A Villányi szőlész-borász gazdák a mezőgazdasági dolgozók kisebb létszámát ugyan foglalkoztatni tudják, de ez messze nem oldja meg térségünk munkahelyi problémáit. Sajnos a fiatalok még nehezebben találnak maguknak munkát (és nem azért, mert nem szeretnének dolgozni, vagy nem megfelelő képzettségűek) az utazási problémák miatt.

A munkanélküliség csökkentése a piactudományok egyik állandó feladata. A foglalkoztatáspolitikai egyik fontos tényezője az alacsony képzettségű rétegek munkaerő-piaci integrálása.

Fontos a tartósan munka nélkül levők segítése érdekében tevékenykedő intézményesített rendszerek lehetőségeinek és korlátainak megismerése, képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférés ismerete. Természetesen a helyi önkormányzat figyelemmel kíséri.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

Ezek az adatok rámutatnak arra, hogy a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, és hogyan alakult a férfiak és nők aránya a településen.

□

□ **3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma**

	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			Nő		Férfi		Összesen
	Nő	Férfi	Összesen	fő		%		
				fő	%	fő	%	
2013	156	165	321	15	9,6	20	12,12	35
2014	150	164	314	11	7,33	22	13,41	33
2015	152	160	312	11	7,23	23	15,13	34
2016	155	155	310	7	4,51	21	13,55	28
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.		n.a.		n.a.

□ Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint:

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2013	2014	2015	2016	2017	
nyilvántartott álláskeresők száma összesen			35,5	33,25	32,75	27,75	n.a.
□ 20 éves és fiatalabb	fő		1,5	1	0,5	0,5	n.a.
	%		4,20%	3,01%	1,53%	1,80%	
□ 21-24 év	fő		4,75	4,5	4,75	4,75	n.a.
	%		13,38%	13,53%	14,50%	17,12%	
□ 25-29 év	fő		2,25	2,75	2	3	n.a.
	%		6,33%	8,27%	6,11%	10,81%	
□ 30-34 év	fő		2,25	3	2,75	2	n.a.
	%		6,33%	9,02%	7,38%	7,21%	
□ 35-39 év	fő		4	2,25	1,75	1	n.a.
	%		11,27%	6,77%	5,34%	3,60%	
□ 40-44 év	fő		5,5	5,75	4,75	2	n.a.
	%		15,49%	17,29%	14,50%	7,21%	
□ 45-49 év	fő		1,5	1,5	1,75	1,5	n.a.
	%		4,20%	4,51%	5,34%	5,40%	
□ 50-54 év	fő		4,75	4	3,75	3,25	n.a.
	%		13,38%	12,03%	11,45%	11,71%	
□ 55-59 év	fő		7,75	6	3,25	2,5	n.a.
	%		21,83%	18,04%	9,92%	9,01%	
□ 59 év felett	fő		1,25	2,5	7,5	7,25	n.a.
	%		3,52%	7,52%	22,90%	26,13%	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

□ 3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma és aránya nemenként

□

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli összesen			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli				
	fő			fő			%	
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi
2013	n.a.	n.a.	35	n.a.	n.a.	10	n.a.	n.a.
2014	n.a.	n.a.	26	n.a.	n.a.	12	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.	34	n.a.	n.a.	10	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	28	n.a.	n.a.	9	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	28	n.a.	n.a.	11	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázatok alapján látható, hogy a munkanélküliek arány évről-évre, ha csak kis mértékben is, de csökken. Ebben szerepet játszik az önkormányzat által foglalkoztatott, Start munkaprogram és a Helyi Sajátosságokra Épülőprogram, viszonylag nagy létszámú közfoglalkoztatott dolgozók alkalmazása, és a környékbeli szőlészek-borászok is sok embert alkalmaznak.

A 20 évesnél fiatalabbak aránya látványosan csökkent, ez betudható annak, hogy egyre több fiatal folytatja a tanulmányait az érettségi után, szakma szerzés, diploma megszerzése céljából. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja.

Az önkormányzati közfoglalkoztatott dolgozók nagy része az idősebb, nyugdíj előtt álló nőkből, és férfiakból, a Gyes lejárta után dolgozni akaró fiatal nőkből, valamint a csökkent munkaképességű emberekből tevődik össze.

A regisztrált munkanélküliek száma évről-évre, ha kis mértékben is, de csökkenő tendenciát mutat. Ez részben a közmunka programnak is köszönhető, de egyre többen helyezkednek el a szomszédos Villányban, a borászatokban, és a vendéglátásban. Sajnos egyre több fiatal keres külföldön munka lehetőséget.

A fiatalok siklói Munkaügyi Központban kaphatnak segítséget a központ által indított programokon keresztül. A hátrányos helyzetű csoportok egyre inkább kiszorulnak a munkaerő piacról egyre nagyobb számban kerülnek ki a munkaügyi regisztrációból, ezzel elveszítik a szervezett segítségnyújtás esélyét.

-3.2.4. számú táblázat - Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők
	18-29 éves korig
2013	9 fő
2014	6 fő
2015	8 fő
2016	5 fő
2017	7 fő

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi (TS 1601)	Nő (TS 1602)	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	91,9%	79,8%	#ÉRTÉK!	20,2%
2011	98,3%	89,2%	1,7%	10,8%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

Településünkön, nincs olyan lakos akinek nem lenne meg legalább a 8 általános iskolai végzettsége. A családon belüli felvilágosításoknak, és a családi pótlék megvonásnak (abban az esetben, ha a gyermek nem jár iskolába, óvodába tanköteles koráig rendszeresen) is hathatós eredménye van. A továbbtanulás esélye sajnos elég kis mértékben emelkedett a tandíjak és egyéb járulékos költségek bevezetése miatt, hiszen sok szülőnek mindennapi megélhetési gondja van, nem tudja finanszírozni gyermeke, gyermekei tanulmányait.

Az Önkormányzat és a Nemzetiségi önkormányzat évenként egyszer beiskolázási segéllyel próbál segíteni a beiskolázott gyermekeknek és szüleiknek.

A táblázatok segítségével képet kaphatunk arról, hogy milyen iskolázottságú csoportokra kell nagyobb figyelmet szentelni. Ezek figyelembevételével próbálunk megoldást találni az érintett csoportok problémáinak megoldására.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint	
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség	8 általános végzettség
	fő	fő	fő
2013	35	n.a.	13
2014	33	n.a.	10
2015	34	n.a.	14
2016	28	n.a.	9
2017	n.a.	n.a.	n.a.

Településünkön nincs általános iskolai felnőttképzés, erre igény sincs, ezért ilyen adatokkal nem rendelkezünk.

**3.2.7.
számú
táblázat -
Felnőttok-
tatásban
részve-
vők**

Év	Általános iskolai felnőttoktatásban tanulóinak száma (TS 3401)	8. évfolyamot eredményesen befejezte a felnőttoktatásban (TS 3301)	
	Fő	Fő	%
2012	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2013	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2014	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2015	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2016	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2017	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

Év	Középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	Szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma (TS 3501)		Szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma		Gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	0	0	0	0	0	0	0
2013	0	0	0	0	0	0	0
2014	0	0	0	0	0	0	0
2015	0	0	0	0	0	0	0
2016	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás fontos szerepet tölt be a munkanélküliség számának csökkenésében. Elősegíti a különböző rétegekhez kapcsolódó munkanélküli emberek munkához való jutását, a tartós munkanélküliek munkahelyi beilleszkedését annál fogva, hogy ismerős emberek, ismerős környezet veszi őket körül, így könnyebb a visszailleszkedés a munkába.

Ebben a táblázatban számszerűen is láthatóvá válik, hogy milyen arányban képes a közfoglalkoztatás a település lakóit bevonni a munka programba.

Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevő személyek száma(fő)	Közfoglalkoztatottak aránya azan település aktív lakosságához (%)	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák száma(fő)	Közfoglalkoztatott romák aránya az aktív korú romák-hoz (%)
2013	38	14,3	0	0
2014	36	13,7	0	0
2015	40	15,7	0	0
2016	35	13,9	0	0
2017	33	n.a.	0	0

Forrás: Önkormányzat

d) A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Dél-dunántúli Regionális Munkaügyi Központ Siklói Kirendeltség, 7800 Siklós, Felszabadulás u. 88. szám alatti telephelyen fogadja az álláskeresőket, a nem nyilvántartott munkát keresőket. Minden esetben elsődleges szempont, hogy az ügyintézők az ügyfelek részére megfelelő állásokat keresnek és ajánlanak fel. A Kirendeltség a munkaerő-piaci képzések lebonyolításában, a képzési lehetőségek felkutatásában, a pályaválasztási tevékenységben az intézményi és a piaci képzőkkel tart fenn kapcsolatokat. Ebben a munkáltatók is részt vesznek, amennyiben az igényeik alapján munkaviszonyban állók, vagy felvételre kerülők előzetes képzéseit igénylik. A tanácsadás keretében: munka-, pálya-, álláskereső-, rehabilitációs és pszichológiai egyéni tanácsadáson való részvételre van lehetőség.

A következő táblázattal áttekintjük a helyi munkalehetőségeket, annak évenkénti változásait, illetve azt, hogy mennyiben tudnak hozzájárulni a helyi munkanélküliek létszámának csökkentéséhez.

A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - vállalkozások

év	Regisztrált vállalkozók száma	Kiskereskedelmi üzletek száma	Vendéglátó helyek száma	Működő foglalkoztatási programok	Foglalkoztatási programban résztvevők
2013	10	2	1	n.a.	n.a.
2014	11	2	1	n.a.	n.a.
2015	12	2	1	n.a.	n.a.
2016	16	2	1	n.a.	n.a.
2017	n.a.	2	0	1	20

Forrás: Önkormányzat

Az előző HEP-hez képest látványosan növekedett a helyi vállalkozók száma, de ezek a vállalkozások, csak 1-2 főt alkalmaznak, akik elsősorban a családtagokból kerülnek ki, de így legalább önmaguknak teremtenek munka lehetőséget.

Az összegyűjtött adatokból tájékoztatást kapunk arról, hogyan befolyásolja a munkaerő-piaci helyzetet a közlekedési lehetőséget érintő problémák. Sokszor befolyásolhatja a távolabbi foglalkoztatási egységeket az a tény, hogy milyen távolságot kell a munkavállalónak naponta megtenni, és ez mennyi időt foglal ez magába.

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munka- napokon	átlagos utazási idő autóbusszal	vonat járatok átlagos száma munkanapokon	átlagos utazási idő vonattal	Kerékpár úton való megközelít- hetőség	átlagos utazási idő kerékpáron
Legköze- lebbi centrum	15 perc	3	20 perc	7	10 perc	20 perc	20 perc
Megye- székhely	40 perc	3	1,30 perc	7	1 óra	n.a.	n.a.
Főváros	2.5 óra	2	3.5 óra	4	4 óra	n.a	n.a

Forrás:Máv. Helyi autóbusz társaság, önkormányzat

Sajnos a közlekedés nagyban befolyásolhatja a munkavállalókat a munkához való jutásban, hiszen fontos tényező ebben a különböző közlekedési lehetőségek megléte vagy hiánya. Ezen változtatni sajnos az önkormányzatnak nincs lehetősége, viszont egyre többen szereznek autóvezetéshez jogosítványt, és ez is motiválja a fiatalokat a munkahely keresésre.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

2017. évben 20 fő számára számítógépes tanfolyamot szervezett az Önkormányzat.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Településünkön az Önkormányzat információkkal segíti a munkaerőpiacon elhelyezkedni kívánó lakosokat.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Mivel településünkön nem élnek romának valló lakosok, ezért csak a szegény-, és mély szegénységben élők önkormányzati intézményben történő foglalkoztatását kell vizsgálni.

Mivel a településen csak az önkormányzati hivatal működik saját fenntartású intézményként,(a polgármesteren kívül 2 fő hivatal-segéd dolgozik) ezért ez a problémát érdemben nem lehet kielemezni.

3.2.9.számú táblázat – Mély szegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

fő	Mély szegénységben élők	Romák/cigányok
2013	2	n.a.
2014	2	n.a.
2015	3	n.a.
2016	5	n.a.
2017	5	n.a.

Forrás: önkormányzat

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Községünk Önkormányzata nagy figyelmet szentel a hátrányos megkülönböztetés elkerülésére a helyben (Start Munkaprogram, Helyi Sajátosságokra Épülő Program) alkalmazott munkavállalókkal szemben is. Figyelembe veszi a kisgyermekes anyukák azon problémáját, hogy rugalmas időbeosztással dolgozhassanak, figyelembe veszi a különböző munkaköröknél az esetlegesen fennálló egészségkárosodásokat, nem tesz különbséget a faji, vallási hovatartozás miatt, megértően, és segítőkészen fordul az alkalmazottak felé. Mindent meg tesz azért, hogy a lehető legtöbb álláskeresőt (a lehetséges keretek maximális kihasználásával) tudja alkalmazni.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Az aktívkorúak ellátásának körében megállapított rendelkezésre állási támogatást felváltotta a bérpótló juttatás, amelynek feltételei több helyen is átalakultak. Alapvető módosítás, hogy a bérpótló juttatásra való jogosultságot évente felül kell vizsgálni, míg a rendelkezésre állási támogatást csak kétfévente kellett. A két felülvizsgálat között eltelt időben minden támogatottnak legalább 30 nap munkaviszonyt kell létesítenie, olyan módon, hogy az igazolható legyen a felülvizsgálatkor. Erre lehetősége van több módon. Nyílt munkaerőpiacon folytat keresőtevékenységet, egyszerűsített foglalkoztatottként létesít munkaviszonyt, háztartási munkát folytat, munkaerő-piaci programban vesz részt, közérdekű önkéntes tevékenységet folytat, vagy közfoglalkoztatásban vesz részt.

Rendszeres szociális segélyre lehet jogosult, aki egészségkárosodott, vagy aki az 55. életévét betöltötte, vagy 14 év alatti gyermeket nevel és a településen nincs biztosítva a gyermek napközbeni ellátása. A rendszeres szociális segély 90%-ban fedezett ellátási forma, a bérpótló juttatás csak 80%-ban. Az aktívkorúak ellátásában részülőknek továbbra is előírás a munkaügyi központokkal való együttműködés, míg az egészségkárosodott személyek kivételével a rendszeres szociális segélyre jogosultak az arra kijelölt szervvel, a Prevenációs Központtal kötelesek együttműködni. A megállapodás elsődleges célja olyan szolgáltatások biztosítása, amely a munkaerőpiacra történő visszahelyezést segíti. A beilleszkedést elősegítő program a munkanélküliség káros hatásait segített enyhíteni. Az anyagi helyzet romlásának következményeként a munkanélküli emberek kapcsolatai beszűkültek, megváltozott énképük

és életvitelükben is izolálódtak. Az anyagi nehézségek konfliktusokat idéznek elő a munkanélküliek családjában.

Az álláskereső részére álláskeresői ellátásként álláskeresői járadék, nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár. Az álláskeresői járadék maximum 90 nap lehet, a munkaező piaci járulékalap 60 %-a. Az 1991. évi 1V.törvény25-29§-a, 430/2016(XII.15.) Kormányrendelet a kötelező legkisebb(minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról.

A szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni juttatások adható:

- Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély, ápolási díj, lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély.

- Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély temetési segély, rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

□ Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, adósságkezelési-szolgáltatás.

-Tüzelő támogatás.

□ **3.3.1 számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma**

	Nyilvántartott álláskeresők száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2013. 1. negyedév	46	8	17,40%
2013. 2. negyedév	30	8	26,60%
2013. 3. negyedév	31	6	19,30%
2013. 4. negyedév	35	7	20,00%
2013. átlag	36	7	19,40%
2014. 1. negyedév	44	7	15,90%
2014. 2. negyedév	34	5	14,70%
2014. 3. negyedév	31	3	9,60%
2014. 4. negyedév	26	5	19,20%
2014. átlag	34	5	14,70%
2015. 1. negyedév	32	5	15,60%
2015. 2. negyedév	32	7	21,80%
2015. 3. negyedév	33	10	30,30%
2015. 4. negyedév	34	13	38,20%
2015. átlag	33	9	27,20%
2016. 1. negyedév	27	12	44,40%
2016. 2. negyedév	31	12	37,50%
2016. 3. negyedév	28	12	42,80%
2016. 4. negyedév	28	10	35,70%
2016. átlag	28	11	39,20%
2017. 1. negyedév	31	15	48,30%
2017. 2. negyedév	33	13	39,40%
2017. 3. negyedév	20	13	65,00%
2012. 4. negyedév	n.a.	n.a.	n.a.
2017. átlag	28	14	50,00%

Forrás: Telr, Munkügyi hivatal

Az álláskeresők száma lassú csökkenést mutat, viszont egyre többen igénylik az álláskeresési járadékot, mivel a munkát keresők között egyre több az idős, beteg akik már nem is képesek munkavégzésre.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek száma

	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresési járadékra jogosultak
	fő	fő
2013	35	2
2014	26	2
2015	34	3
2016	28	4
2017	20	5

Forrás: TeIR, Munkaügyi hivatal

A 3.3.2. adatsor elemzése során a táblázatból láthatóvá válik a regisztrált munkanélküliek hány százaléka jogosult álláskeresési segélyre, és milyen arányban változott a jogosultak aránya.

A 3.3.3 számú táblázat adatsora azt jelzi, hogy az adott településen a szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, mint az aktív korúak támogatása milyen mértékben van jelen. Rendszeres szociális segélyt az az aktív korú személy kaphat az önkormányzattól, aki nem munkavállaló, vagy egészségkárosodott, vagy támogatott álláskereső, vagyis olyan hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személy, aki nem rendelkezik rendszeres, megélhetést biztosító jövedelemmel. A foglalkoztatást helyettesítő támogatást csak álláskereső személy veheti igénybe.

2011. január 1-től bérpótló juttatásra (BPJ), illetve 2011 szeptember 1-től foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (FHT) jogosult, aki korábban rendelkezésre állási támogatásban (RÁT) részesült, ám a jogosultságot évente felül kell vizsgálni. 2012-től csak annak folyósítható az ellátás, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző évben legalább 30 nap munkaviszonyt tud igazolni közfoglalkoztatásban vagy más foglalkoztatási jogviszony alapján. Amennyiben a feltételeknek nem tud eleget tenni, mert számára nem tudtak közfoglalkoztatás körébe tartozó munkát felajánlani, illetve a 30 nap munkavégzést egyéb módon sem tudta teljesíteni, akkor a 30 nap számításánál az általa teljesített közérdekű önkéntes tevékenység időtartamát is figyelembe kell venni. A bérpótló juttatásban részesülő a munkaügyi szervezettel nyilvántartott álláskeresőként köteles együttműködni. Január elsejétől jogosult személyek foglalkoztathatóak, akik a felajánlott munkalehetőséget az iskolai végzettség és szakképzettség figyelembevételével nélkül kötelesek elfogadni, emellett az önkormányzat rendeletben előírhatja jogosultsági feltételként, hogy a juttatásban részesülő a lakókörnyezetét tartsa rendben. BPJ/FHT összege a mindenkori öregségi minimál nyugdíjhoz igazítva, több mint négy évig változatlanul 28.500,- Ft volt, majd ez lecsökkent 22.800,- Ft-ra.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában	
2013	5	1,60%	5	14,30%	0
2014	2	0,60%	4	12,10%	0
2015	6	1,90%	4	11,7%	0
2016	7	2,25%	5	17,80%	0
2017	8	n.a.	4	n.a.	0

Rendszeres szociális segílyt a nyilvántartott munkanélküliek részé veszi igénybe. Olyan aki a kötelező 30 napot nem tudta igazolni nem volt. Elvértve előfordul, hogy egyes lakosoktól megvonják a támogatást, ha az időközben felajánlott önkormányzati munkált visszautasítják. Ezzel minden segítéyzett tisztában van, ezért mindenki mérlegelni tudja döntése súlyát.

Munkaerő-piaci szolgáltatások:

Az Flt. III. fejezete rögzíti a munkaerő-piaci szolgáltatások és foglalkoztatást elősegítő támogatásokat. Az állami foglalkoztatási szerv és az állami felnőttképzési intézmény által nyújtott szolgáltatások a következők:

- a) munkaerő-piaci és foglalkozási információ nyújtása,
- b) munka-, pálya-, álláskeresési, rehabilitációs, helyi (térsegi) foglalkoztatási tanácsadás,
- c) munkaközvetítés.

Álláskeresők támogatása:

A támogatott képzésben részesíthető személyek körét és a képzési támogatásként adható juttatásokat az Flt. 14. §-a rögzíti.

A hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatásának bővítését szolgáló támogatások nyújthatók az Flt. 16. §-a alapján a munkaadó részére a törvényben rögzített feltételek esetén.

Az álláskeresők vállalkozóvá válását elősegítő támogatás nyújtható az Flt. 17. §-a szerint a legalább három hónapja folyamatosan álláskeresőként nyilvántartott, vagy rehabilitációs járadékban részesülő magánszemélyek számára, legfeljebb hat hónap időtartamra, havonta a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) összegéig terjedő vissza nem térítendő formában, pályázati eljárás keretében.

A munkateremtés és munkahelymegőrzés támogatásáról az Flt. 18. §-a rendelkezik, eszerint pályázati eljárás keretében, vissza nem térítendő munkahelyteremtő támogatás nyújtható a munkavállalók létszámának növelésével tartós foglalkoztatást biztosító munkáltatóknak.

Az álláskeresők ellátására vonatkozóan az Flt. 25 §-a szerint álláskeresési járadék folyósítható annak az álláskereső személynek, aki megfelel a törvény e rendelkezése szerinti feltételeknek.

Az Flt. 30. §-a szerint az álláskereső kérelmére nyugdíj előtti álláskeresési támogatást kell megállapítani a jogszabályban rögzített feltételek esetén.

Az álláskereső részére járó álláskeresési járadék, álláskeresési segítéy megállapításával, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatos helyközi utazási költségtérítés állapítható meg az Flt. 32. §-a szerint.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elegendően lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elegendően lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elegendően lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
2012	184	0	0	0	0	0	0
2013	183	0	0	0	0	0	0
2014	183	0	0	0	0	0	0
2015	183	0	0	0	0	0	0
2016	182	0	0	0	0	0	0
2017	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Önkormányzatunk nem rendelkezik önkormányzati bérlakással és nincs közterületen élő hajlaktalan a településen.

b) szociális lakhatás

Nincs szociális lakás a településen.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nincs ilyen.

e) lakhatást segítő támogatások

Az Önkormányzat megpróbál segíteni azon lakóinak akiknek problémát okoz a lakásfenntartás, ezért azon lakóinak akik jövedelmi szempontból jogosultak lakásfenntartási támogatásra, és azt megigénylik, számukra ezt a fajta támogatást biztosítja. Természetesen fontosnak tartjuk a lakosság tájékoztatását a különböző támogatások igénylésével kapcsolatban, ezért folyamatos segítséget nyújtunk a hozzánk fordulóknak.

A lakásfenntartási támogatás alanyi jogon, normatív alapon állapítható meg.

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz-, és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt.

Az önkormányzat a rászoruló családoknak lakásfenntartási támogatással próbál segíteni a rezsiköltségek csökkentésében. A támogatást igénybe vevők nagy többsége hosszabb ideig él ezen támogatás lehetőségével. Évente egyszer kell benyújtani, és amennyiben jogosult rá havonta kapja a kiegészítő támogatást a rászoruló. Ezzel könnyíteni tudunk a magas rezsiköltségen, hiszen a támogatásnak az a célja, hogy az a számla összege csökkenjen (a lakásfenntartási támogatás összegével) amit a kérelmező megjelölt.

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők

	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2013	40	0
2014	40	0
2015	44	0
2016	44	0
2017	n.a.	0

Forrás: TeIR

f) eladósodottság

Nincs róla információnk.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A Pincesor utcában nem megoldott a szennyvízelvezetés.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Telepek, szegregátumok a településünkön nem találhatóak ebből kifolyólag ezzel a problémával jelenleg az Önkormányzat nem foglalkozik. Amennyiben a későbbi felülvizsgálatok valamelyikénél jelentkezik ez a probléma, természetesen megpróbálunk lehetőségeinkhez mérten megoldást találni.

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)
nem releváns

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)
nem releváns

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai
nem releváns

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A települési önkormányzat képviselőivel együtt a felnőttek és gyermekek részére vegyes körzetű egészségügyi alapellátást alakított ki.

A szakorvosi ellátást igénylő betegeket a körzeti-háziorvos a siklósi, mohácsi illetve a pécsi szakorvosi rendelőintézetekbe utalja be. Az idős, mozgáskorlátozott, vagy önállóan közlekedni nem tudó betegek igény szerint betegszállító autót vehetnek igénybe térítésmentesen .

Az egészségügyi ellátás rövid vázolója:

-körzeti-háziorvosi ellátás heti két alkalommal, a többi napon a településtől 5 km-re lévő Villány városában.

- gyermekorvosi ellátás havi egy alkalommal a köztés időszakokban településtől 25 km-re lévő Siklós városában.

-fogorvosi alapellátás a hét minden napján a településtől 5 km-re lévő Villány városában.

-védőnői ellátás igény-, és szükség szerint az érintett szülőkkel egyeztetve.

-Iskola egészségügyi ellátás

Orvosi, egészségügyi ellátás, illetve annak változásának bemutatása a táblázaton keresztül:

Az orvosi ellátás évek óta megoldott településünkön, senki nem marad háziorvosi ellátás nélkül. Betöltetlen praxis nincs és az előző években sem volt. Idén a Széchenyi 2020 pályázaton elnyert 21,93 millió Ft-ból megtörtét a rendelő teljekörű felújítása. Új tetőt, új nyílászárókat, mozgáskorlátozottak számára külön WC-t, új orvosi műszereket, bútorokat, napelem rendszert, térkövet, és kerékpár-babakocsi tárolót is építettek a kívülről is teljesen felújított rendelő mellé.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2013	2	0	0
2014	2	0	0
2015	2	0	0
2016	2	0	0
2017	2	0	0

Forrás: Önkormányzat

A területi ellátásért felelős kórház a Siklósi Kórház Nonprofit Kft., a Mohácsi Kórház, míg a gyermekek vonatkozásában a PTE Klinikai Központ Gyermekgyógyászati Klinika.

- b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Iskola egészségügyi alapellátás: Az iskolaorvos és védőnő együttes szolgáltatásából áll, amelyet fogorvos és fogászati asszisztens közreműködésével látnak el.

Az iskola egészségügyi ellátást valamennyi nevelési-oktatási intézményre ki kell terjeszteni intézményenként, vagy több intézmény ellátásának közös biztosításával megszervezni. Az iskola-egészségügyi ellátást az iskolaorvos teljes vagy részmunkaidőben, a védőnő teljes, vagy részmunkaidőben, illetve a területi védőnő körzetéhez tartozó feladatként végezheti. Az iskola egészségügyi ellátást végző iskolaorvos és védőnő tevékenységét a gyermek, a tanuló háziorvosával (házi gyermekorvossal), illetőleg területi védőnőjével egyeztetve és vele együttműködve végzi.

Fogászati szűrést az iskola-egészségügyi feladatok közt a gyermekfogorvosok végezik az oktatási intézményekkel történt megállapodások alapján. Az iskolafogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik szűrővizsgálaton.

Fontosnak tartjuk a betegségek megelőzését, ezért különböző nekünk eljuttatott plakátokkal is próbáljuk az emberek figyelmét felhívni a szűrőprogramok jelentőségére.

A hosszú éveken keresztül jól működő helybeni tüdőszűrés, és nőgyógyászati vizsgálat sajnos megszűnt településünkön is.

Eme hiány pótlására évente egyszer ingyenes tüdő szűrésre visszük az erre igényt tartó lakosainkat. Az utazás kényelmes és ingyenes, hisz a falubusz-viszi-hozza az erre igényt tartó lakosokat előzetes egyeztetés szerint.

Büszkék vagyunk azokra a lakosainkra is akik évek óta rendszeres véradók, és azokra is akik a hirdetés hatására ha egyszer is, de vért ad, hogy ezzel is hozzájárulhasson más beteg emberek gyógyulásához.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Helyben nem megoldott, a lakosság Siklóson és Mohácson vehet igénybe ilyen ellátásokat.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az óvodai, iskolai napközis, szociális étkeztetést igénylők számára az önkormányzat Villány településen üzemelő Kikerics Óvoda és Főzőkonyha gondoskodik. A településünkön 10 lakos veszi igénybe a jövedelmektől függően térítés ellenében (a házhoz szállítást az önkormányzat végzi ingyenes) házhoz szállított meleg ebédet. Az étrendet igyekeznek a mai elvárásoknak megfelelően, egészségesen, de ízletesen összeállítani.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A sportoláshoz. sportprogramokhoz való hozzáférés a helyi lehetőségek tekintetében a település minden lakója számára elérhető mivel az egészséges életmód szerves része a sportolás is..

Az Önkormányzat sportpályával rendelkezik, melyet a település focicsapata mellett a lakosság is használ különböző csoportos és egyéni sportoláshoz az Önkormányzat ill a Német Önkormányzat által szervezett sportnapon. De a sport és mozgás nem csak a rendezvényeken valósul meg, hiszen a mozgás, legyen az kerékpározás, séta vagy egy spontán focimeccs (a fiatal nemzedék részvételével) kis közösségünkben rendszeres szabadidős tevékenység.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Személyes gondoskodást nyújtó ellátás:

Az alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémák megoldásában.

A HÁZI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS KERETÉBEN BIZTOSÍTANI KELL:

-az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését,

-az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiénias körülményeinek megtartásában való közreműködést,

-a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást. Amennyiben a házi segítségnyújtás során szakápolási feladatok ellátása szükségessé válik, a házi segítségnyújtást végző személy kezdeményezi az otthonápolási szolgálat keretében történő ellátást.

Házi segítségnyújtást megelőzően vizsgálni kell a segítségnyújtás szükségességét. A szolgáltatás iránti kérelem alapján az intézményvezető, ennek hiányában a jegyző által felkért szakértő végzi el az igénylő gondozási szükségletének vizsgálatát. A házi segítségnyújtást a megállapított napi gondozási szükségletnek megfelelő időtartamban, de legfeljebb napi 4 órában kell nyújtani. Ha a gondozási szükséglet a napi 4 órát meghaladja, a szolgáltatást igénylőt az intézményvezető, vagy a jegyző által felkért szakértő tájékoztatja a bentlakásos intézményi ellátás igénybevételének lehetőségéről, ebben az esetben a szolgáltatást igénylő az intézményi elhelyezés időpontjáig napi 4 órában történő házi segítségnyújtásra jogosult.

AZ ELLÁTÁSÉRT SZEMÉLYI TÉRÍTÉSI DÍJAT KELL FIZETNI.

Ellátásra jogosultak: A jogszabályban meghatározott mértékű gondozásra szoruló személy.

A jogosultság feltétele: A jogosultság részletes szabályait a települési önkormányzat rendeletben szabályozza. A szociális alapszolgáltatás személyi térítési díjának megállapításánál

a) a szolgáltatást igénybe vevő személy rendszeres havi jövedelmét,
 b) kiskorú igénybe vevő esetén a családban egy főre jutó rendszeres havi jövedelmet kell figyelembe venni. A megállapított személyi térítési díj nem haladhatja meg a fentiekben megállapított jövedelem 25 %-át, illetve 30 %-át, ha a házi segítségnyújtás mellett étkeztést is biztosítanak. A személyi térítési díj összege – önkormányzati intézmény esetén a fenntartó rendeletében foglaltak szerint, egyéb esetben a fenntartó döntése alapján - csökkenthető, illetve elengedhető, ha a kötelezett jövedelmi és vagyoni viszonyai ezt indokoltá teszik, azonban a megállapítás időpontjától függetlenül évente két alkalommal vizsgálható felül és változtatható meg.

Ettől csak abban az esetben lehet eltérni, ha az ellátott jövedelme:

olyan mértékben csökken, hogy az e törvényben meghatározott térítési díj fizetési kötelezettségének nem tud eleget tenni, illetve ha az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 25 %-át meghaladó mértékben növekedett.

Itt kell még megemlíteni, hogy a Község falubuszát előre egyeztetett időpontokban igénybe vehetik, (és igénylik is) azok akik különböző orvosi vizsgálatokra, vagy vizsgálatokra mennek. Ezeket az időpont egyeztetéseket vagy maguk a lakosok, vagy az őket segítő házi segítségnyújtók jelzik az önkormányzati hivatalban.

Személyes gondoskodás körébe tartozó, szakosított ellátásokat nyújtó intézmény (rehabilitációs intézmény lakóotthon, ápolást, gondozást nyújtó intézmény, és egyéb speciális ellátást nyújtó intézmény) településünkön nem található.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Településünkön nem volt ilyen probléma.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Közgyógyellátás a szociálisan rászorult személyek részére - egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához - az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Három jogcímen kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt: 1. alanyi jogon, 2. normatív alapon, 3. méltányossági alapon.

A közgyógyellátási igazolvánnyal több lakosunk is rendelkezik. Vannak akik magas gyógyszer-számlájuk miatt, alacsony jövedelmük miatt, vagy egészségi állapota miatt folyamodik az igazolvány igényléséhez.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2013	14
2014	10
2015	17
2016	13
2017	n.a.

Forrás: TeIR

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Ápolási díjra jogosult a hozzátartozó (a közeli hozzátartozók meghatározásáról bővebben a Ptk. 685. § b. pontjában) ha állandó és tartós gondozásra szoruló, súlyosan fogyatékos (életkorra tekintet nélkül), vagy tartósan beteg 18 év alatti gyermek gondozását végzi.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

	ápolási díjban részesítettek száma
2013	2
2014	2
2015	1
2016	1
2017	1

Forrás: TeIR,

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai

Az önkormányzat szervezeti és működési szabályzatában foglaltaknak megfelelően az önkormányzati feladat-, és hatáskörök a képviselő-testületet illetik meg. A képviselő-testületet a polgármester képviseli. A képviselő-testület taglétszáma:4 fő. A testület éves munkaterv szerint ülésezik. Az ülés napirendi pontjainak figyelembe vételével nyilvános-, vagy zárt ülést tart. Évente egy alkalommal nyilvános falu gyűlést tart köz meghallgatással egybekötve.

A közösségi ház ad otthont különböző rendezvényeknek, gyűléseknek, táncpróbáknak. A falu tisztán tartására, nagyobb rendezvények előkészítésénél a falu apraja-nagyja egy emberként fog össze, és segít ahol tud. A felsorolás nem teljes körű, több példát is lehetne még említeni.

A közösségi élet színterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templomok, a civil szervezetek. Településünk kedvező természeti adottságokkal, értékekkel rendelkezik, polgáraink többsége lokálpatrióta.

A településen van lehetőség a tartalmas és igényes művelődésre, kikapcsolódásra. A Önkormányzat programjait a lakossági igényeinek figyelembevételével alakítja. A faluház mellett a sportpálya és a Tájház ad helyet a rendezvényeknek. A helyi közéleti szerep növekedésének ösztönzésére a helyi média szolgál. Az önkormányzati újság, mely havi egy alkalommal jut el az állampolgárokhoz. Az újság költségét az Önkormányzat fedezi.

Településünkön több közösségi fórum is működik:

A nyugdíjas klub jelenleg 21 állandó-, és 6 támogató taggal több mint 10 éve működik. Elmondható, hogy igen aktív társadalmi életet élnek, hiszen nem csak a településen belül, de a környező településekkel összefogva különböző rendezvényeket szerveznek ahol igen jó hangulatban tudják mulatni az időt. Ünnepre ad okot a farsang, névnap, születésnap, idősök napja, karácsonyi ünnepek. Évente többször is eljárnak kirándulni, különböző strandokat, vagy fürdőket látogatnak. Ha kell a Nőnapon segítenek-, a falunapot segítenek szervezni, de akkor sem zárkóznak el, ha valamilyen nagyobb ünnepen kell szerepelni. Elmondhatjuk, hogy a Nyugdíjasklub és az Önkormányzat között jó kapcsolat van amiért mind a két fél egyaránt tesz is.

Német Nemzetiségi Önkormányzat is található Márokon. Körülményeikhez mértén segítenek a falu apraja-nagyjának. Minden nagyobb rendezvényen jelen vannak, összefognak az önkormányzatok. Bármilyen irányú segítség kell, a Kisebbségi Önkormányzatnál mindig segítő emberekre találunk.

A környező településeken is elismert a Mároki Sváb bál, amit évente egyszer rendeznek meg igen nagy sikerrel.

Működő nemzetiségi tánccsoport közel 20 fős csoportlétszámmal, és rendszeres fellépésekkel (vidéken is) színesíti még a Nemzetiségi Önkormányzat palettáját.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Az Önkormányzat gondot fordít arra, hogy az állampolgárokat, a településen lévő „szellemi tőkét” bevonja a falu társadalmi életébe, a programok előkészítésébe. A helyi lakosság integrációját támogató közösségfejlesztő programok egyre nagyobb számban fordulnak elő a településen, ezek közül is a legjelentősebb a Mároki Lakodalmas Parádé fesztiváljellegű rendezvény..

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Az Önkormányzat és a Német Önkormányzat önkéntes munkájával és adományok közvetítésével enyhíti a hátrányos helyzetű családok mindennapjait. A szolidaritás és felelősség településünkön jelen van, mind magánemberekben, mind a településen működő szervezetekben. Jellemzően felajánlások, önkéntes munkában nyilvánul meg. Ez a jelenség karácsony közeledtével erősödik fel, december hónapban jóval magasabb az ajándékozás készletése.

A helyi kötelező közszolgáltatási feladatok megszervezése, a humán szolgáltatások, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a település üzemeltetési feladatai, a közterületek tisztán tartása részben vagy egészben biztosított. A településen élő állampolgárok számára elérhetőek, megfelelő színvonalon működnek és minden jogos igényt kielégítenek. Az önkormányzat részben, mint fenntartó, részben szolgáltatási szerződés útján gondoskodik. Az egyes feladatok ellátása során együttműködik más önkormányzatokkal, a helyi civil szervezetekkel, a nemzetiségi önkormányzattal és egyéb szervezetekkel.

A közszolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közszolgáltatások fenntartása.

Az állampolgárok életminősége az élhető mindennap alapfeltételeit tartalmazza, ide tartoznak a fizikai környezettel kapcsolatos tényezők és az ún. Humán szolgáltatások a gyermekjóléti, a szociális, egészségügyi, óvodák, közművelődési, sport egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése, fenntartása.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Településünkön az elenyészően kevés roma lakosság nem rendelkezik Roma Nemzetiségi Önkormányzattal igényhiány miatt. Amennyiben ez a helyzet változik akkor természetesen figyelmet fogunk fordítani ezen nemzetiségű lakosaink igényeinek, és problémáinak feltárására és megoldására.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A szegénység az elszegényedés folyamatának felszínre kerülő problémái között a lakosság munkaerő-piaci helyzete, a munkanélküliségből eredő problémák, illetve a lakhatással összefüggő problémák, a hátralekók felhalmozódása a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése szerepel.

A mély szegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Alacsony az iskolai végzettség, ezért a szakma szerzés is nehéz.	Csökkenteni az iskolázatlanok létszámát,és növelni a foglalkoztathatók számát
Romló egészségi állapot, nem járnak orvoshoz.	Egészségesebb életmód, megelőzés fontossága
Alacsony jövedelem miatt növekszik az eladósodottak száma. A lakossági adósságállomány újra termelődése	A lakosok életminőségének javítása, Öntevékenységre nevelés

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Márok község 0-17-éves korosztályának létszáma 62 fő. Össz. Lakossága 411 fő

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete:

A veszélyeztetett és a védelembe vett kiskorúak számát a település jegyzője tartja nyilván. A jegyző védelembe veszi a gyermeket, ha a szülő vagy törvényes képviselő az alapellátások önkéntes igénybevételével a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem tudja, de segítséggel a gyermek fejlődése, nevelése a családban biztosítható. A települési önkormányzat jegyzője – a gyermekjóléti szolgálat javaslatának figyelembevételével - védelembe veheti továbbá a szabálysértési hatóság értesítése alapján a szabálysértést elkövetett fiataalkorút, vagy a nyomozó hatóság nyomozást megtagadó határozata alapján a tizennegyedik életévét be nem töltött gyermeket, vagy a rendőrség, az ügyészség, illetve a bíróság jelzése alapján a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádolt fiataalkorút.

A veszélyeztetett gyermek definíciója alatt olyan – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapotot ért a rendelet, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. (Gyvt. 5. § n pont)

A gyermekvédelemben érintett szakemberek gyakran eltérően értelmezik a veszélyeztetettség fogalmát és a mértékét.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

	18 év alattiak száma népességben	Védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2013	71	n.a.	n.a.	n.a.
2014	65	n.a.	n.a.	n.a.
2015	64	n.a.	n.a.	n.a.
2016	62	1	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.,	n.a.

Forrás:TeIR

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes

gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

- Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- d) az otthonteremtési támogatás,
- e) a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

-A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása.

-A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- a) az otthont nyújtó ellátás,
- b) az utógondozói ellátás,
- c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

-A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a) a védelembé vétel
- b) a családba fogadás,
- c) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- d) az átmeneti nevelésbe vétel,
- e) a tartós nevelésbe vétel,
- f) a nevelési felügyelet elrendelése,
- g) az utógondozás elrendelése.

-Az ellátások és intézkedések nyújtása és megtétele, azok ellenőrzése, valamint biztosítása során adatok kezelésére az alábbi szervek és személyek jogosultak:

- a) a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket gyakorló szervek és személyek (Gyvt. 16. §),
- b) a fővárosi főjegyző,
- c) a gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatás, intézményfenntartója, vezetője,
- d) a helyettes szülő, nevelőszülő,
- e) a gyermekjogi képviselő, illetve amennyiben a gyermek panaszának orvoslása érdekében feltétlenül szükséges a betegjogi képviselő, illetve az ellátott jogi képviselő,
- f) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- g) a gyermekvédelmi szakértői bizottság.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet:

A köznevelési törvény 2013. szeptember 1-jéig hatályban tartja a közoktatásról szóló törvény 121. §-a (1) bekezdésének 14. pontjában rögzített definíciót a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet vonatkozásában, ezt követően a definíciót a Gyvt. fogja tartalmazni. A 2013. szeptember 1-jéig hatályos szabályozás értelmében hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek

három éves korában, tanuló, esetén a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Erről a szülő önkéntesen a Gyvt-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az ily módon előállított statisztikai adatokat minden év október 31-ig megküldi az illetékes kormányhivatal részére.

A szociális alap- és szakellátáshoz kapcsolódó szempontok érvényesítése, tehát a gyermekek megfelelő ellátáshoz történő hozzáférése érdekében szakmaközi, tehát nemcsak a szociális terület szakembereinek objektív probléma-megközelítése és helyzetelemzése indokolt. A HEP során ezért a cél a jelzőrendszer tényleges, helyi működésének feltérképezése és esetleges hiányosságainak hatékony és mérhető orvoslása. A jelzőrendszer standardjainak hiányosságai és a környezettanulmányok szenzitív adatokra vonatkozó szabályozása helyi korrekciókat és odafigyelést kíván.

A veszélyeztetettséget a jelzőrendszer széleskörű, minden jelzőrendszeri tag bevonásával kell meghatározni. A veszélyeztetettség helyzetének felismerése gyakran az együttműködésre kötelezett szakemberek hiányos jelzései miatt maradnak rejtve. A rendelet szerint definiált veszélyeztetettség – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot – gyakran igen nehezen felismerhető helyzetekből adódik. Igen nagy a látencia a gyermekek bántalmazása, a szexuális abúzus, gyermek és/vagy szülő alkohol- vagy drogfogyasztása kapcsán. A látencia okai között szerepel, hogy a sértett gyermek gyakran nem tudja, hová fordulhat segítségért, illetve a bántalmazott gyermek és családja nem kerül a gyermekvédelmi rendszer látókörébe, nem kerül kapcsolatba olyan szakemberekkel, akik a bántalmazás gyanújára felfigyelhetnének.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel kapcsolatos rendelkezések során, a védelemben vétel elrendelése esetén, illetőleg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, továbbá a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapításáról szóló határozat meghozatalával egyidejűleg tájékoztatni kell a szülőt azokról a kedvezményekről, juttatásokról, pályázati lehetőségekről, amelyek a gyermeket megillettek. Tájékoztatni kell továbbá a szülőt arról is, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek mikor minősül halmozottan hátrányos helyzetűnek.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a))A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt 19. §-a szerint.

Célja: A szociális alapon rászoruló kiskorúak, vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma
2013	32	1	0	0	0

2014	22	1	0	0	0
2015	15	1	0	0	0
2016	19	1	0	0	0
2017	n.a.	1	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Óvodáztatási támogatás: A települési önkormányzat jegyzője annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki

- a három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába, továbbá
- gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járásáról, és
- akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága áll fenn

pénzbeli támogatást folyósít. A pénzbeli támogatás folyósításának további feltétele, hogy a gyermek felett a szülő felügyeleti jogot gyakorló szülő, illetve ha mindkét szülő gyakorolja a szülői felügyeleti jogot, mindkét szülő a gyámhatósági eljárásban önkéntes nyilatkozatot tegyen arról, hogy gyermekének három éves koráig legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. (Gyvt. 20/C. § (1), (

e) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Kedvezményes gyermek-étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére. A család összjövedelmétől függően lehet ingyenes, vagy 50 % térítési támogatású.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek: Elsősorban a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény szerinti menedékjogot kérő, menekült, menedékes, oltalmazott vagy humanitárius tartózkodási engedéllyel rendelkező gyermekek helyzetére szükséges kitérni. A menedékes – rászorultsága esetén – jogosult a befogadás anyagi feltételeire, valamint ellátásra, támogatásra vonatkozóan határozattal dönt, (2007.-évi LXXX. törvény, 32 §).

Márok településen nem élnek magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek, így anyanyelvüknek és kulturális helyzetüknek megfelelő pedagógiai programra sincs szükség.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége:

Településünkön nem található szegregált, telepszerű lakókörnyezet, ezért ezzel a problémával nem kellett szembesülni az esélyegyenlőségi program elkészítésekor.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körébe gondoskodik:

- háziorvosi ellátásról,

- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- a védőnői ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásáról

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat - Védőnői álláshelyek száma és a gondozottak száma 0-7 éves korig

2013	1	23
2014	1	19
2015	1	19
2016	1	21
2017	1	19

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A védőnők családlátogatásaik során a várandós kismamák, gyermekes anyukák fordulnak problémáikkal. Nagyon sokszor elég egy megerősítő beszélgetés ahhoz, hogy problémájukkal orvoshoz forduljanak. Az iskoláskorúaknál az érzékszervi méréseket és egészségügyi ismeretterjesztést végeznek.

b) **gyermekorvosi ellátás jellemzői** (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat- Gyermekorvosi ellátás jellemzői

	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott esetek száma	Gyermekorvos által ellátott esetek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott esetek száma
2013	nincs	0	0	461
2014	nincs	0	0	284
2015	nincs	0	0	385
2016	nincs	0	0	263
2017	nincs	0	0	n.a.

Településünkön gyermekorvosi ellátás sajnos nincs, a gyermekeket a két házi orvos látja el hetente

1-1 alkalommal, a hét többi napján a falunktól 5 km-re lévő Villányba kell vinni a gyermekeket. Ezenkívül havonta 1 alkalommal mozgó szakorvosi szolgálat keretein belül is ellátják a kis betegeket. Hétfvégén pedig vagy a mohácsi Kórház, vagy a pécs Heim Pál Gyermek klinika fogadja a betegeket.

c) 0-7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Gyermekeken végzett, térítésmentes szűrővizsgálatok: A szűréseket a házi gyermek orvos, a védőnő, az iskolaorvos és a gyermek fogorvos végzi.

0-8 napos korban: Phenylketonuria, galactosaemia, hypothyreosis és biotinidase hiány szűrés, veleszületett csípőficam szűrése fizikális vizsgálattal, fejlődési rendellenesség szűrése fizikális vizsgálattal, testi fejlettség ellenőrzése (testtömeg, testhossz, fejkörfogat)

1-3-6 hónapos korban: Teljes fizikális vizsgálat (különösen tekintettel a fejlődési rendellenességek szűrése), mozgásszervi vizsgálat, csípőficam szűrése 4 hónapos korig, idegrendszeri vizsgálat, rejtett heréjűség vizsgálata.

Pszihomotoros és mentális fejlődés vizsgálata, érzékszervek működésének vizsgálata (látás, kancsalság, hallás), testhossz, testtömeg, fejkörfogat mérése, a fejlődés és tápláltsági állapot értékelése, hazai standartok alapján.

1-6 éves korig: teljes fizikális vizsgálat, idegrendszer vizsgálata, rejtett heréjűség vizsgálata 2 éves korig, herék vizsgálata évente, korai fogászati szűrés és gondozás (iskolafogász végzi).

Pszichomotoros és mentális fejlődés és magatartásproblémák feltárása, érzékszervek működésének vizsgálata szakmai irányelveknek megfelelően és beszédfejlődés vizsgálata. Mozgásszervek vizsgálata: különös tekintettel a láb statikai problémákra és a gerinc rendellenességeire (tartáshiba, scoliosis). Vérnyomásmérés 3 és 6 éves életkor között, testhossz, testtömeg mérése, a fejlődés és tápláltsági állapot értékelése, hazai standartok alapján

c) gyermekjóléti alapellátás

A településen bölcsöde és családi napközi nem működik. A gyerekeket a Villányi óvoda bölcsödei csoportja fogadni tudja igény esetén.

**4.3.3. számú táblázat -
Bölcsődék és bölcső-
débe beíratott gyer-
mekek száma**

Év	Önkormányzati bölcsődék száma (TS 4801)	Bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 4701)	Szociális szempontból felvett gyermekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Nem önkormányzati bölcsődék száma (munkahelyi, magán stb.)
2012	0	0	0	0
2013	0	0	0	0
2014	0	0	0	0
2015	0	0	0	0
2016	0	0	0	0
2017	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

**4.3.4. számú táblázat -
Bölcsődében és csalá-
ládi napköziben enge-
délyezett férőhelyek
száma**

Év	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Egyéb, nem önkormányzati bölcsődei (munkahelyi, magán stb.) férőhelyek száma
2012	0	0	0
2013	0	0	0
2014	0	0	0
2015	0	0	0
2016	0	0	0
2017	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Intézményi
f) gyermekvédelem

A gyermek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermek védelmét pénzbeli, természetbeni, és személyes gondosodást nyújtó gyermek jóléti alapellátások, illetve a gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Célja: Alkotó módon minden érdekelt féllel együttműködésben szervezni és eredményesen működtetni mindazon intézményes gyermek védelmi szolgáltatást, amely a rászoruló gyermekek és családjaik védelmére, segítségére az elmúlt évszázad tapasztalatai, szellemi és anyagi erőforrásai révén létrejött. Szabad kapacitás esetén szolgáltatást nyújtani a kistérségek, kistéleplések számára.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások
Helyben nincs erre lehetőség.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés a helyi lehetőségekhez mérten biztosított. A településen nincs sportcsarnok, de van rendszeresen karbantartott, (az önkormányzat által) sportpálya, melyen rendszeresen folyik focimeccs és egyéb a gyermekek által szívesen látogatott szabadidős rendezvény (gyermeknap, családi majális) ahol a gyermekek is elfoglalhatják magukat. Az önkormányzat pályázatot nyújtott be különböző sport eszközökre, és egy konditermet szeretne kialakítani a sportolni vágyó gyerekek és fiatalok részére.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mély szegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az iskolában történő közétkeztetés. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés, óvodás és általános iskolás gyermek térítésmentesen, a rászoruló középiskolások 50%-os támogatást kapnak. Ehhez csatlakozik adott esetben az önkormányzati támogatás.

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma, aránya

	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2013	7fő	21fő	---	n.a.	21 fő
2014	6fő	16fő	3fő	n.a.	16 fő
2015	11fő	12fő	1fő	n.a.	12 fő
2016	11fő	13fő	---	n.a.	13 fő
2017	10fő	9fő	4fő	n.a.	9 fő

Forrás: Önkormányzati adat gyűjtés

Az önkormányzatoknak több éve lehetőségük van a nyári gyermek étkeztetésre, a napi egyszeri melegétel biztosítására. Községünkben a falubusszal hordják ki a nyáriszünet ideje alatt, az arra igényt tartó családok gyerekeinek az ebédet éthordóban. A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság élelmiszer segélycsomagok osztásával is igyekszik segíteni a Rendszeres Gyermekvédelmi Kedvezményben részesülőket.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Az Európai Unió valamennyi tagállamának állampolgára, vagy állandó lakosa, jogosult panaszt tenni az Európai Ombudsmannál. Az alapító okiratuk szerint az Unió területén székhellyel rendelkező vállalkozások, egyesületek, vagy egyéb szervezetek is jogosultak panasz benyújtására.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

.Nincs ilyen.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Ebben a pontban taglaljuk az óvodás-, és iskoláskorú gyermekek közoktatási esélyeit.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG					
Az óvoda telephelyeinek száma	1				
Hány településről járnak be a gyermekek	8				
Óvodai férőhelyek száma	120				
Óvodai csoportok száma	4				
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6.-17.-ig				
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	3 hét				
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám			
Óvodapedagógusok száma	9	--			
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	9	--			
Gyógypedagógusok létszáma	1	--			
Dajka/gondozónő	4+1	--			
Kisegítő személyzet	1	--			

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat-ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2013	117	4	120	1	117	0
2014	101	4	120	1	101	0
2015	80	4	120	1	80	0
2016	83	4	120	1	83	0
2017	99	4	120	1	99	0

Forrás: önkormányzati adatgyűjtés

Az intézmény együttműködik a gondozottakkal, azok vér szerinti hozzátartozóival, a fenntartó intézménnyel, társszervezetekkel, hatóságokkal, civil szervezetekkel, valamint a települési önkormányzatokkal annak érdekében, hogy feladatát minél eredményesebben, a velük

kapcsolatba kerülő gyermek javára lássa el. Fontos, hogy a gondjaikra bízott gyermeket (fiatalt) segítsék abban, hogy meggyőződve saját értékeiről megtanulja elfogadni, és becsülni önmagát és másokat. Céltudatosan, körültekintően, módszeresen kell közelíteni a gyermeket attól ami, ahhoz ami lehetne, figyelmet fordítva körülményeinek jobbá tételére, lehetőségeinek jobb kihasználására is.

A gyermek jóléti alapellátások célja, hogy hozzájáruljon a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások közé tartozik a gyermekjóléti szolgáltatás, a gyermekek napközbeni ellátása, és a gyermekek átmeneti gondozása.

Az integrált oktatást, különleges gondozást a gyermek életkorától és állapotától függően – a fogyatékossgot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint – a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében szerveztük meg.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulóinak száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulóinak száma	Általános iskolások száma	napközi tanulóinak száma
	fő	fő	fő	fő
2013-2014	103	108	211	40
2014-2015	118	98	216	48
2015-2016	103	94	197	66
2016-2017	107	77	184	80

Forrás: Általános Iskola Villány

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók nyilvántartása a szülő által önkéntesen benyújtott nyilatkozat alapján történik.

A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók, gyermekek oktatását minden köznevelési intézmény vállalja.

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók:

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd-fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv 4.§ 25. pont)

Forrás: Általános iskolai adatgyűjtés

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.8. számú táblázat – Általános iskolai adatok

	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban		
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen
20113-2014	6	7	13	0	0	0
2014-2015	7	6	13	0	0	0
2015-2016	6	6	12	0	0	0
2016-2017	6	5	11	0	0	0

Forrás: Általános Iskola Villány

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

Az Ebktv. Alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

4.4.12. számú táblázat

évfolyam	8.évfolyamot eredményesen befejezettek száma nappali oktatásban
2013-2014 év	100,00%
2014-2015 év	100,00%
2015-2016 év	100,00%
2016-2017 év	100,00%

- e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az általános iskolásoknak ingyen tankönyvet biztosít az állam. Az Önkormányzat minden év szeptemberében beiskolázási támogatást biztosít a középiskolás diákoknak, jövedelemtől függetlenül.

□ **Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.**

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
<p>Helytelen táplálkozási szokások, mozgás hiány</p> <p>Sok a hiányzás, lemorzsolódás, higiénia hiánya, kirekesztettség</p> <p>Rendszeres gyermekvédelmi támogatás hiánya, további támogatások, információhiány</p> <p>rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt kérelmezők számának emelkedése ellenére még kevesen veszik igénybe</p>	<p>Táplálkozási tanácsok, egészséges ételek elkészítése, sport napok szervezése.</p> <p>Az oktatás fontosságának ismertetése, a higiénia fontossága</p> <p>A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megismertetése az arra rászorulókkal A család körülményeinek javítása, a gyerekek anyagi biztonságának megteremtése</p> <p>Megfelelő, szélesebb körű tájékoztatás.</p>

A nők helyzete, esélyegyenlősége

A demográfiai és közszolgáltatási adatok vizsgálatából az alábbi összefüggések állapíthatók meg:

- a település összlakosságának 53,42%-a nő (234fő);
- a női lakosok több mint fele 18-64 éves tehát aktív korú (148 fő);
- aktív korúak ellátásában részesülők aránya: ...n.a.
- közfoglalkoztatásban résztvevő nők aránya: 78%
- ápolási díjban részesülők száma:1 fő
- családsegítést igénybe vevők száma:4 fő
- a nyugdíjas nők száma 79 fő

A népesség nemek szerinti megoszlása a népességen belül helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak.

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)
2012	169	157			22
2013	165	156			21
2014	164	150			22
2015	160	152			23
2016	155	155			21
2017	na	na			18

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

A nők körében a munkanélküliség fokozatosan csökkent az elmúlt 5 évben.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A munkanélküliek körében a nők aktívabban vesznek részt a Munkanélküli Központok által indított foglalkoztatást segítő és átképző programokban.

d) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési esélyei kisebbek mint iskolázott társaiké. Vannak olyan álláslehetőségek, ahol egy nő és egy férfi jelentkező közül nem csak a fizikai erőnlét miatt döntenek a férfi mellett. Nem kell a munkáltatónak azzal foglalkozni, hogy gyes, gyed alatt ki helyettesítse a dolgozót, nem is beszélve arról, hogy egy gyermekes anyukánál azzal is számolni kell, hogy a gyermekkel betegszabadságra is kell időnként menni az anyának. Ezzel szemben a férfiakat sokkal kiszámíthatóbb munkaerőnek tekintik a felsorolt problémák hiánya miatt.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Az Önkormányzat céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára. Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének.

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

A munkaviszonnyal, a munka díjazásával kapcsolatban érvényesülni kell az egyenlő bánásmódnak. A nők tekintetében figyelembe kell venni a védett tulajdonságokat: női mivoltukat, családi állapotukat terhesség, vagy anyaság tekintetében.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges az óvodai férőhelyek száma. Településünk lakosságát a településünktől 5 km-re fekvő Villány városában lévő közös fenntartású óvoda szolgálja ki. Az óvodában a település összes óvodás korú gyermekét felvették így nem került egy gyermek sem várólistára. Továbbá Villány városában lévő iskolához tartozó családi napközi hálózat minden fennmaradó igényt kielégít. Várólista nincs.

A községben családbarát munkahelynek számít a közmunkaprogram, hiszen rugalmas munkaidőre, kisgyermekes szülők igényeit figyelembe véve alakítjuk a munkarendet.

5.2 számú táblázat - A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

	3 év alatti gyermekek száma a településen	működő bölcsődék száma	bölcsődei férőhelyek száma		működő családi napközök száma	férőhelyek száma családi napközökben	férőhelyek összesen
			önkormányzati	egyéb			
2013	2	0	n.a	n.a	0	0	n.a
2014	2	0	n.a	n.a	0	0	n.a

2015	2	0	n.a	n.a	0	0	n.a.
2016	3	0	n.a	n.a	0	0	n.a.
2017	n.a.	0	n.a	n.a	0	0	n.a.

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

A védőnői hálózat hatékonyan működik a településen. Ez nem csak a védőnőnek és a háziornosnak köszönhető, hanem azon leendő és kisgyermekes anyukák hozzáállásának is akik teljes mértékben partnerek az együttműködésben. Ez a megállapítás a kisgyermekes anyukák együttműködésére is igaz.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2013	1	8	8
2014	1	8	8
2015	1	7	7
2016	1	9	9
2017	1	11	11

Forrás: helyi adatgyűjtés

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

Természetesen egy kisebb településen nagyobb az esély, hogy a problémák kiderülnek, hiszen itt sokkal jobban ismerik egymást az emberek, ezáltal a nagyobb változásokat is hamarabb érzékelik. (anyagi, erkölcsi). Ezért fontos, hogy figyeljünk egymásra és próbáljunk segíteni, akár közvetlen, akár közvetett módon is. Az emberi segítség nem mérhető pénzben, de ez az amivel mindenki rendelkezik, és csak rajta áll, hogyan hasznosítja.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások első lépése,- ha gyermek is van a családban - a Családsegítő központ. Itt felméri a család helyzetét, problémáit és ennek függvényében döntenek a további lépésekről. Amennyiben erőszak történt a családban értesíthetik a rendőrséget is.

Ha a gyermeket érinti a krízishelyzet pszichológusi konzultációra kerül sor. Súlyos esetben szóba jöhet a gyermek családból való kiemelése, de ez csak végső esetben alkalmazzák, hiszen a cél a problémák megoldása, és nem a családok szétszakítása.

Megoldást jelenthet a családok átmeneti otthona, mobil házba való elhelyezés, esetleg az anyaotthon.

Az anya-, gyermek otthon anya és gyermek együttes elhelyezésére alkalmas, biztosítja teljes körű ellátásukat, otthonszerű, családi elhelyezés formájában.

A Településhez legközelebb eső anyaotthonok: Bóly Családok Átmeneti Otthona, 35 férőhely
Máriakéménd: Családok Átmeneti Otthona: 30 férőhely

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A település közéletében a nők aktivitása magasabb, mint a férfiaké. A Polgármester nő, a Nyugdíjas klub vezetője nő, az Ifjúsági klub vezetője nő, a Német kisebbségi önkormányzat 4 képviselője közül 1 nő. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a férfiak bármi nemű közéleti vagy egyéb döntéshozatalból ki lennének zárva, hiszen nálunk nagyon működik az összefogás a két nem között. Minden erős nő mögött ott van egy férfi, és minden erős férfi mögött ott van egy nő, hiszen így lesz két félből egy egész.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Az elszegényedett nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmodelljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A gyermekeket nevelő nők feladják hivatásukat a család érdekei miatt, alacsony a végzettségük	A piacképes végzettség megszerzése,
A GYES-ről, GYED-ről visszatérő nők elhelyezkedési problémái, átképzése	A gyereket befogadó nappali ellátást biztosító intézmények bővítése, létrehozása
Az egyedülálló anyák nehéz helyzete,	Célzott, személyre szóló támogatás, esetleg gyűjtés

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házasok, és növekszik az özvegyek aránya. Településünkön az egyedül élő idősök szám növekszik.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2013	50	70	120
2014	48	74	122
2015	41	74	115
2016	50	74	124
2017	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR

Az idős korban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrend- szeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer.

Saját jogú nyugdíj:

- öregségi nyugdíj
- rehabilitációs járadék

Hozzá tartozói nyugdíj:

- özvegyi,
- árvaellátás,
- **szülői,**
- baleseti hozzátartozói nyugellátás,
- özvegyi járadék
- Időskorúak járadéka:

A településünkön élők az időskorúak járadékát a siklói Kormányablaknál igényelhetik, a hét minden munkanapján van ügyfélfogadás.

6.3.2 táblázat

	időskorúak járadékában részesülők száma
2013	1
2014	1
2015	1
2016	1
2017	n.a.

Forrás: TeIR

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély, a munkaerő-piacon nincs, kivétel ha speciális tudással rendelkeznek..

Az Ft. 24. §-a értelmében a nyugdíjazáshoz közel álló álláskereső részére nyugdíj előtti álláskeresési segély valamint költségtérítés jár. Az álláskeresési segély feltételeit az Ft. 30. §-a rögzíti.

A nyugdíj előtti álláskeresési segély addig folyósítható, amíg a jogosult öregségi nyugdíjra, megváltozott munkaképességű személyek ellátására nem szerez jogot.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen

Az idős korosztály (jellemzően az 55 év feletti) foglalkoztatási mutatói a településen nagyon alacsonyak. Annak a személynek, aki ebben a korban munkanélkülivé vált, az elhelyezkedési esélye egyenlő a nullával, sokkal kiszolgáltatottabb a munkaerő piacon., pedig az idősebb generáció tapasztalatait sokszor hiányolják, mégsem tesznek értük semmit.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén		
év	Regisztrált munkanélküliek	55 év felett regisztrált munkanélküliek
2013	36 fő	9 fő
2014	33 fő	9 fő
2015	33 fő	11 fő
2016	28 fő	10 fő
2017	25 fő	10 fő

Forrás: TeIR

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

**6.3.1. számú táblázat 65
évnél idősebb népesség
és nappali ellátásban ré-
szesülő időskorúak
száma**

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátás- ban részesülő időskorúak száma (TS 5101)
	Fő	Fő
2012	77	0
2013	80	0
2014	80	0
2015	82	0
2016	80	0
2017	na	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások egy része a település minden állampolgára részére biztosított. Az önkormányzat eleget tesz minden kötelező feladatának és emellett önként vállalt intézkedéseket is biztosít.

Az önkormányzatunk kötelező feladataként biztosítja a rászoruló, településünkön élő idős emberek számára a szociális alapszolgáltatásokat, továbbá a nem kötelező alapszolgáltatásokhoz való jutást.

Szociális alapszolgáltatás:

- étkeztetési házi segítségnyújtás
- A szociális étkeztetés rendkívül népszerű a településen. Az idős emberek nagy része igénybe veszi (főleg azok akik nappali házi segítségnyújtás igénylik). Az étkezés összege jövedelemtől függő. A meleg ebédet a község falubuszával a falugondnok szállítja házhoz munkanapokon ingyenesen. Az étkezés térítési díját is neki fizetik helyben, nem kell ezért külön intézkedniük.
- A házi segítségnyújtás keretében 2 fő házi ápoló foglalkozik az idős emberekkel (összesen 19 fő + 3 fő várólistás) Mindennapi gondjai megoldásában próbálnak segíteni nekik, tiszteletben tartva a magánéletüket. Napi rendszerességgel látogatják az időseket, figyelnek egészségi állapotukra, gyógyszert iratnak, és váltanak ki, beutalót kérnek, betegszállítót intéznek, ha kell az orvoshoz is elkísérik őket. Legyen szó bevásárlásról, takarításról, vagy bármely egyéb házimunkáról az idős emberek kérésére szívesen segítenek nekik.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen működik nyugdíjas klub már 14 éve. Taglétszámuk jelenleg 11 fő + 5 pártoló tag. Igazán aktív közösségi életet élnek. Havonta egyszer taggyűlést tartanak, megünneplik egymás név-, és születésnapját, kirándulni, strandolni járnak. Kapcsolatot tartanak a környező településeken működő nyugdíjas klubokkal, részt vesznek egymás rendezvényein, és nem utolsósorban a települési rendezvényeket is támogatják segítőkészségükkel. Ezen kívül minden évben

megrendezésre kerül az Idősek napja, ahová a falunk minden szépkorú lakosa meghívást kap. Egy finom vacsora mellett kellemesen zenei kísérettel, jól beszélgethetnek, mivel az idősebbek ritkábban mozdulnak ki otthonról, így találkozhatnak a régen látott ismerősökkel.

Az idősebb nemzedéknek még fontos a hitélet., legyen az katolikus, vagy református vallású. A településen mindkét vallás gyakorlására van lehetőség amivel a falu lakói (nem csak az idősebbek) élnek is

c) idősek informatikai jártassága

A településen meglehetősen nagy az idősek informatikai jártassága. A megkérdezett 20 ember közül 14 tudja kezelni a számítógépet, közülük 8-an használják az internet adta lehetőségeket is, tájékozódásra, kapcsolattartásra.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az Önkormányzat e célcsoport életminőségének jellemzőit folyamatosan vizsgálja, és ennek alapján alakítja szolgáltatásait

Az idősebb, de még tetterre kész nyugdíjasok egyaránt aktívak a civil, állami vagy egyházi eseményeken egyaránt.

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma (TS 3801)	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány) (TS 3901)	Muzeális intézmények száma (TS 4001)
2012	1	na	0
2013	1	na	0
2014	1	na	0
2015	1	na	0
2016	1	na	0
2017	1	na	0

Forrás: TEIR

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az idősek nem tudják alkalmazni a mai technikai vívmányokat	Kiismerje magát a modern eszközök használatában és alkalmazásában
Egészségtelen életmód, mozgáshiány	Az egészségesebb életmód megismertetése sportolás, mozgás Szemlélet váltás az idősebbeknél, közösségi élet előnyei, barátságok

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy:

aki érzékszervi – így különösen látás-, hallásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű és egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők(2015.03.01-től érv.módszertan)
2013	32	n.a
2014	29	n.a
2015	26	1
2016	25	1
2017	n.a.	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

Munkahelyi foglalkoztatási problémák:

Fogyatékkal élő munkavállaló aki,

- a) a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
- b) elismerten fizikai, elméleti, vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

- a) rehabilitációs ellátásban részesül
- b) aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült.

(Flt. 57/B §.)

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Fogyatékkal élő lakótársainknak foglalkoztatására a településen nincs mód, de nem a hátrányos megkülönböztetés miatt, hanem mert szervezett-munkahelyi foglalkoztatásra a létszám sem tevődne össze.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A fogyatékkal élők saját lakókörnyezetükben élnek. A településen nappali házi segítség nyújtás van. Lakóotthon gondozóház nem működik. Erre jelenleg nincs is igény, mert a rászorulóknak házi segítség nyújtásban részesülnek.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 5001)	Egyházi fenntartású intézményben
2012	0	0
2013	0	0
2014	0	0
2015	0	0
2016	0	0
2017	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékos személyek az önkormányzatnál megfelelő információhoz jutnak a jogszabály szerint járó pénzügyi és természetbeni ellátásokról. Ezeket igénybe is veszik.

Alapellátásként amennyiben ennek szükségét érzik biztosítható

szociális alapszolgáltatás,

- étkeztetés,

- házi segítségnyújtás,

- családsegítés

Ápolás, gondozást nyújtó intézmény, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon és településen nincs.

Ellátási formák:

- Fogyatékosági támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzügyi juttatás. A támogatás célja, hogy – a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül – anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

- Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.

- Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult.

- Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult,
1. -aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
2.- aki látási fogyatékos; értelmi fogyatékos; autista; mozgásszervi fogyatékos; értelmi fogyatékosnak minősül.

- Fogyatékos személyek számára biztosított alap-, és szakosított formák:
Szociális alapszolgáltatások : étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató segítségnyújtás.
Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények. Fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A többfunkciós szolgáltató központ és a házi orvosi rendelő akadálymentesítése megoldott. A hivatal épületének felújítása folyamatban van, az akadálymentesítést itt is meg fogják oldani.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A kultúrház nem akadálymentes. A sportlétesítményben csak részben megoldott az akadálymentes bejutás.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

nem releváns

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Részben megoldott, további fejlesztések szükségesek, pl. a játszótéren.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Nincs ilyen. A falubusz nem alkalmas mozgáskorlátozott személyek szállítására.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)
Nem volt ilyen.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os. A mozgásában korlátozott lakosság nem jut el mindenhol akadálymentesen A megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatására nincs sok lehetőség	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program. A közintézmények, parkok akadálymentesítése, A megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatása, képességeiknek megfelelően

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Településünkön a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. A helyi lakosság nagy számban vesz részt a civil szervezetek programjain. Az Önkormányzat támogatja a szervezeteket, azok rendezvényeit.

Civil szervezetek a településen:

Mároki Polgárőr Egyesület
Közös Célért Egyesület
Jelen-Lét a Holnapért Egyesület
Nyugdíjas Klub
Horgász Klub
Német Nemzetiségi Önkormányzat
Mároki Német Néptánc Egyesület

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Az önkormányzati döntések előkészítésébe bevonjuk a szervezeteket. A civil szervezetek függetlenségét elismerjük és tiszteletben tartjuk. Partneri viszonyt alakítottunk ki velük. Az együttműködésnek köszönhetően az önkormányzati rendezvényeken aktívan vesznek részt a szervezetek a közös célok, kulturális, szórakozási, sport, környezetvédelmi és fejlesztési célok megvalósításában. Legyen az falunap, nemzeti ünnep, sportesemény, társadalmi munka, jótékonysági rendezvény, véradás gyermek-, illetve idősek napja. A rendezvények sikeres megszervezéséért a civil szervezetek vezetői, tagjai sokat tesznek, az emberek szívesen segítenek.

A polgármester, a helyi képviselők, civil szervezetek és a lakosság kapcsolata sikeresnek értékelhető.

A helyi civil szervezetek kapcsolata a környező települések szervezeteivel jónak mondható.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

A Mároki Római Katolikus Egyházközség és a Mároki Önkormányzat kapcsolata:

A Mároki Önkormányzat és a Mároki Katolikus Egyházközség kapcsolata mindig is nagyon jó volt. A Mároki Önkormányzat segít a temető és a templomkert rendbe tartásában, a Mároki Katolikus Egyházközség pedig a Mároki Katolikus Templom kertjéből bocsájtott egy darabot a Mároki Önkormányzat rendelkezésére, ahol a Születések ligete, és a Díszpolgári kitüntetésben részesültek névsora került kiállításra. Minden évben közösen emlékezünk meg a Hősök Napjáról május utolsó vasárnapján. 2010-ben az új harang felszentelésekor a püspöki ebéd helyszínét is a Mároki Önkormányzat biztosította, de a kétszer megrendezett Imanap alkalmával is ők nyújtottak segítséget.

Forrás: A Mároki Katolikus Egyház képviselője

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen Német Nemzetiségi Önkormányzat is működik közös cél érdeke összefogja a két testületet így a szebb és jobb élet-,és lakókörülmények, az emberek életminőségének javítása és akár pénzügyi, akár humán segítség nyújtásról van szó.

A települési önkormányzat és a Mároki Német Nemzetiségi önkormányzat együttműködése, hatékony. A közös üléseken megbeszélte éves programok megszervezése, koordinálása is ezt az összefogást mutatja. Ilyen közös rendezvényeink a farsang, a gyermeknap, a falunap, amely a Lakodalmas parádéra építve köti össze a két önkormányzatot. Ez az esemény a német nemzetiségi hagyományok és a magyar hagyományok összefonódására épül. A jó partneri viszonyt az is alátámasztja, hogy – e rendezvényünk éves lebonyolításához közösen pályázunk a települési önkormányzattal. További közös együttműködés a Mikulás házhoz érkezése illetve a karácsonyi műsor megszervezése, valamint a Szilveszteri multság megrendezése.

A Mároki Nemzetiségi Önkormányzat a települési önkormányzattal közösen szervezi és tartja meg éves rendezvényeit. Így a farsangi bált, gyermeknapot, falunapot, valamint a Mikulás és Karácsonyi ünnepséget.

Az év legnagyobb volumenű eseménye a falunap és egyben Lakodalmas Parádé nevű rendezvény, mely az egykor két településből és két nemzetiségből álló falu együvé tartozását, együttélését kívánja megmutatni.

Ennek a rendezvénynek a másnapján tartjuk a Német Táncegyüttesek és zenekarok találkozóját, melyen környékbeli és távolabbi települések tánccsoportjai és zenekarai mellett immár a Mároki tánccsoport is fellép.

Német tánccsoportunk 2012 januárjában alakult Óbert Edina és Zsebő Tibor irányítása alatt. 2016-ban vezető váltás történt, Béládi Melinda vezette kb. 1 évig, majd 2017.júniusában Erb Dorottya vette át a csoport vezetését. Sok helyre hívják őket fellépni, így felléptek többek között Fazekasbodán, Teklafaluban, Nagynyáradon, Villányban, Kiskassán, Bárban, Szentlőrincen, Bírjánban, a horvátországi Kórógyon, és Kecskeméten is.

2017. októberében megalakult a Mároki Német Néptánc Egyesület.

Célja: német nemzetiségi néptáncok felkutatása a községünkben és környékén. A már ismert táncok népszerűsítése, a hagyományok felkutatása, tánc bemutatók szervezése, a táncok megismertetése, szereplések, fellépések szervezése. A helyi, elsősorban mároki, német népszokások gyűjtése, a néptánc hagyományok feldolgozása és megőrzése, és népszerűsítése. A helyi közösségek kulturális igényeinek kielégítése, a falu megtartó erejének fokozása, helyi és környék kulturális eseményein való részvétel, oktatás, pályázatok felkutatása, munkahelyek teremtése.

Vezetőségi tagok: Horányi Józsefné
Nikolicsné Kern Zsuzsanna
Horányi József

A táncsoportunk részére 2012-ben egy megnyert pályázat keretében egységes német népviseleti ruhát tudunk varratni. Nagyon büszkék vagyunk rájuk, és köszönjük, hogy öregbítik és hírül viszik falunk nevét.

A német Önkormányzat minden évben szerény támogatást nyújt a helyi nyugdíjas klub működéséhez. .

Egységes anyagi támogatásban un."beiskolázási hozzájárulás"-ban részesülnek minden évben a 6-, és 18 év közötti Mároki lakosú tanulók származásuktól függetlenül.

Forrás: Mároki Német Nemzetiségi Önkormányzat

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nincs ilyen program.

g) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nincs ilyen szervezet.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A Helyi Esélyegyenlőségi Program tervezetét Márok Község Önkormányzat Képviselő-testülete, a Polgármesteri Hivatal dolgozói, az állami és önkormányzati intézményeik, egyházak, civil szervezetek, a település lakossága előzetes véleményezés, esetleges módosító javaslatok megtétele céljából tanulmányozhatja.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program a Polgármesteri Hivatalban bárki számára elérhető, a település honlapján olvasható és véleményezhető.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

Az intézkedési tervben a meghatározott hátrányos helyzetű célcsoportokra irányul, akik számára az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításával, egy sikeres társadalmi élet és integráció esélye a hátrányait csökkentő, esélyeiket növelő, kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedésekkel valósul meg. Az intézkedési tervben a felvetett problémákra keressük az olyan beavatkozásokat, amelyek a helyzetértékelésben felvetett problémákra nyújtanak megoldást.

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mély szegénységben élők	<p>Alacsony az iskolai végzettség, ezért a szakma szerzés is nehéz.</p> <p>Romló egészségi állapot, nem járnak orvoshoz.</p> <p>Alacsony jövedelem miatt növekszik az eladósodottak száma.</p> <p>A lakossági adósságállomány újra termelődése</p>	<p>Csökkenteni az iskolázatlanok létszámát, és növelni a foglalkoztathatók számát</p> <p>Egészségesebb életmód, megelőzés fontossága</p> <p>A lakosok életminőségének javítása, Öntevékenységre nevelés</p>
Gyermekek	<p>Helytelen táplálkozási szokások, mozgás hiány</p> <p>Sok a hiányzás, lemorzsolódás, higiénia hiánya, kirekesztettség</p> <p>Rendszeres gyermekvédelmi támogatás hiánya, további támogatások, információhiány</p>	<p>Táplálkozási tanácsok, egészséges ételek elkészítése, sport napok szervezése.</p> <p>Az oktatás fontosságának ismertetése, a higiénia fontossága</p> <p>A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megismertetése az arrászorulókkal A család körülményeinek javítása, a gyerekek anyagi biztonságának megteremtése .Megfelelő, szélesebb körű tájékoztatás.</p>
Idősek	<p>Az idősek nem tudják alkalmazni a mai technikai vívmányokat</p> <p>Egészségtelen életmód, mozgáshiány</p>	<p>Kiismerje magát a modern eszközök használatában és alkalmazásában</p> <p>Az egészségesebb életmód megismertetése sportolás, mozgás Szemlélet váltás az idősebbeknél, közösségi élet előnyei, barátságok</p>

Nők	<p>A gyermekeket nevelő nők feladják hivatásukat a család érdekei miatt, alacsony a végzettségük</p> <p>A GYES-ről, GYED-ről visszatérő nők elhelyezkedési problémái, átképzése</p> <p>Az egyedülálló anyák nehéz helyzete,</p>	<p>A piacképes végzettség megszerzése,</p> <p>A gyereket befogadó nappali ellátást biztosító intézmények bővítése, létrehozása</p> <p>Célzott, személyre szóló támogatás, esetleg gyűjtés</p>
Fogyatékkal élők	<p>Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférési lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os. A mozgásában korlátozott lakosság nem jut el mindenhol akadálymentesen</p> <p>A megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatására nincs sok lehetőség</p>	<p>Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló programok megvalósítása, közintézmények, parkok akadálymentesítése,</p> <p>A megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatása, képességeiknek megfelelően</p>

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mély szegénységben élő	<p>Szociális, és gyermekjóléti szolgáltatások bővítése</p> <p>Adósságcsapda elkerülése</p> <p>Egészségre nevelés</p>	<p>Szociális és Gyámügyi osztály Önkormányzat</p> <p>Munkaügyi központ vállalkozók Szociális és gyámügyi osztály</p> <p>Általános iskola Házi orvos Helyi civil szervezetek</p>
Gyermekek	<p>Szülők tájékoztatása</p> <p>Nyári étkeztetés</p> <p>Programok szervezése</p>	<p>Óvoda, iskola Szociális és gyámügyi osztály Védőnő</p> <p>Szociális és gyámügyi osztály</p> <p>Óvoda, Iskola Helyi civil szervezetek Nemzetiségi Önkormányzat</p>

Idősek	Szolgáltatások bővítése Egyedül élők segítése 55 év feletti képzés	Szociális és Gyámhivatal Kistérségi Társulás Önkormányzat Civil szervezetek Munkaügyi Központ Szociális és Gyámhivatal
Nők	Napközbeni ellátás Képzési Programok Szociális ellátások bővítése	Iskola, Óvoda Napközi Munkaügyi Központ Szociális és Gyámhivatal Szociális és Gyámhivatal Alapítványok Közoktatási intézmények Helyi Civil szervezetek
Fogyatékkal élők	Akadályok megszüntetése Megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatása kulturális élet fellendítése	Önkormányzat Helyi vállalkozások Civil szervezetek Önkormányzat Munkaügyi Központ Helyi vállalkozások Önkormányzat Nemzetiségi Önkormányzat Civil szervezetek

Jövőképünk

Márok Község Önkormányzatának fő célja, hogy a településünkön élő emberek mindennapi életében a jólét biztosítva legyen az életminősége folyamatosan javuljon, egyenlő hozzáférést szeretnénk biztosítani mindenki számára segítő élettér kialakításával.

Olyan jövőt szeretnénk megteremteni ahol a felnövekvő generációt helyben tudjuk tartani, a település fejlődése folytonos legyen.

Jövőképünkben a településünkön belül a társadalom és a helyi közösségekben egyenrangú tag legyen minden ember és az ehhez való feltételeket szeretnénk megteremteni.

Fontos számunkra, hogy a mély szegénységben élők, a gyermekek, és az idősek, a nők és a fogyatékkal élő emberek egyenlő optimális életkörülményeket tudjunk biztosítani és ezt hosszú távon fenn is tartani.

Ennek megvalósítása érdekében az emberekben erősíteni kell a lakóhelyhez kötődést, a társadalmi szolidaritást, és a társadalmi felelősségvállalást. Kiemelt figyelmet kell fordítani a meghatározott célcsoportok számára, akár pozitív diszkrimináció alkalmazásával is. A célzottan meghatározott intézkedések, és megvalósításuk következtében a hátrányos helyzetű célcsoportok esélyei, életminőségük tartósan javul, és fenntartható.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Tanulni sosem késő	a munkanélküliek körében jellemző az alacsony az iskolai végzettség, ezért a szakmaszerzés is nehéz	Csökkenteni az iskolázatlanok létszámát, növelni a foglalkoztatottak számát		kapcsolatfelvétel oktatási intézményekkel, általános iskolai felnőttoktatás szervezése	önkormányzat	2023.12.31.	Csökken az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma	Az oktatás tárgyi, személyi feltételeinek biztosítása	továbblépési lehetőségek biztosítása önkormányzati döntés alapján
2	Fontos az egészség	Az egészséges életmód szempontjai nem érvényesülnek a célcsoport tagjainál, nem járnak orvoshoz, nem fordítanak gondot a megelőzésre	Egészségesebb életmód		Egészségnapok szervezése	Háziorvos, védőnő, családsegítő	2023.12.31.	Egészségnapokon résztvevők száma, szűréseken résztvevők száma	önkormányzati segítség, családsegítő bevonása	A korszerű orvosi rendelőt biztosítja az önkormányzat
3	Kiút az eladósodásból	Alacsony jövedelem miatt növekszik az eladósodottak száma	A probléma okainak feltárása, az adósságok csökkentése		Önellátásra és beosztásra való megtanítás, tanácsadások szervezése, szemléletformálás	gyámügyi szervezetek, civil szervezetek	2023.12.31.	A tanácsadásokon résztvevők száma, kevesebb adósság	Humán erőforrás biztosítása a tájékoztató programok szervezéséhez	önkormányzati költségvetés, támogatások
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Gyerekek egészségre nevelésre	Helytelen táplálkozási szokások, mozgáshiány a gyerekek körében	Helyes táplálkozás fontosságának megismertetése, aktív mozgás, sportolási lehetőségek biztosítása		Táplálkozási tanácsok, egészséges ételek elkészítése, sport napok szervezése	oktatási intézmény, önkormányzat, civil szervezetek	2023.12.31.	A résztvevő gyerekek száma	önkormányzat, nemzeti önkormányzat, civil szervezet támogatása	támogatások folyamatos biztosítása

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
2	Oktatás	Sok a hiányzás, van lemorzsolódás, kirekesztettség, higiénia hiánya	Az oktatás fontosságának ismertetése, a higiénia alapvető fontosságának propagálása		tájékoztatás továbbtanulási lehetőségekről, tisztálkodási tanácsadás, közös programok szervezése	oktatási intézmény, önkormányzat, védőnő	2023.12.31.	résztevő gyerekek száma	önkormányzat, nemzeti önkormányzat, civil szervezetek támogatása	a támogatások folyamatos biztosítása
3	Gyermekvédelmi támogatások ismerete	Tájékoztatatlanság a gyermekvédelmi támogatások terén a jogosultak körében.	A család körülményeinek javítása, a gyerekek anyagi biztonságának megteremtése		A szülők tájékoztatása az igényelhető támogatásokról	önkormányzat, családsegítő	2023.12.31.	résztevők száma	humán erő biztosítása	önkormányzati támogatás biztosítása
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Tanulj, hogy érvényesülhess	A gyermeket nevelő nők feladják hivatásukat a család érdekei miatt, alacsony a végzettségük	piacképes végzettség megszerzése		Továbbtanulási lehetőségek felkutatása, piacképes szakmák feltérképezése nők számára, képzések szervezése	munkaügyi központ, önkormányzat	2023.12.31.	A képzésre jelentkezők száma	Pályázati forrás	Munkaügyi központtal partnerség fenntartása
2	Visszatérés a munka világába	A GYES-ről, GYED-ről visszatérő nők elhelyezkedési esélyei csekélyek	A gyereket befogadó nappali ellátást biztosító intézmények bővítése, létrehozása		Több bölcsődei, óvodai férőhely létrehozása, részmunkaidős foglalkoztatás	önkormányzat	2023.12.31.	munkát vállaló nők száma	önkormányzati költségvetés, pályázati forrás	önkormányzati költségvetés, pályázati forrás
3	Békében és biztonságban	Az egyedülálló anyák helyzete nehéz	Egyedülálló anyák problémáinak feltérképezése, helyzetük segítése		Célzott gyermekjóléti támogatások, gyűjtések	családsegítő, oktatási intézmények, civil szervezetek	2023.12.31.	Támogatásban részesülő gyermekek száma	humán és pénzügyi	Családsegítő támogatása, önkormányzati költségvetés biztosítása

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Haladjunk a korrallal	Az idősek nehezen igazodnak el a mai technikai vívmányok terén. Problémáik vannak az ügyintézés, kapcsolattartással.	Az idősek kiismerjék magukat a modern eszközök alkalmazásában és használatában		tanfolyamok, klubfoglalkozások szervezése	önkormányzat, civil szervezetek	2023.12.31.	tanfolyamon résztvevők száma	önkormányzati, civil szervezeti humán és pénzügyi forrás	önkormányzati források folyamatos biztosítása
2	Idősen is egészségesen	Az idősek körében jellemző az egészségtelen életmód, a mozgás hiánya.	Szemléletváltás az időseknél, közösségi élet előnyei, barátságok kialakulása		Közös programok, kirándulások, séták szervezése	önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat, civil szervezet	2023.01.31.	programokon résztvevők száma	önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat, civil szervezetek támogatása	önkormányzati források
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Akadálymentesen élni	A mozgáskorlátozott személyek nem mindenhol tudnak eljutni akadálymentesen	A fogyatékkal élő, mozgáskorlátozott lakosság segítése, közintézmények akadálymentesítése		A fizikai és információs akadályok megszüntetése	önkormányzat	2023.12.31.	akadálymentesített intézményeink száma	pályázati forrás	önkormányzati költségvetés
2	Vissza a munka világába	A megváltozott munkaképességű emberek nehezen találnak munkát.	A megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatása képességeiknek megfelelően		Helyi vállalkozók megkeresése, foglalkoztatók létrehozása	munkaügyi központ, helyi vállalkozók	2023.12.31.	foglalkoztatottak létszáma	pályázati lehetőségek kihasználása	önkormányzati költségvetés, pályázati lehetőségek

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

-

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása

- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

A Települési Esélyegyenlőségi Fórum tagjai:

- települési önkormányzat képviselői,
  - önkormányzati intézmények, szolgáltatók képviselői
  - nem önkormányzati intézmények, szolgáltatók képviselői
  - civil partnerek képviselői,
- közoktatási esélyegyenlőségi tervben felsoroltak.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

A munkacsoport feladata, hogy kidolgozza az egyes feladatok végrehajtásának pontos menetét, valamint ellenőrizze azok megvalósulását.

A Települési Esélyegyenlőségi Programban foglaltak megvalósulásának nyomon követését az évente elvégzett felülvizsgálat biztosítja.

A felülvizsgálatot a munkacsoportok végzik el.

Felelős: munkacsoport-vezetők

Határidő: minden év október

A Település Esélyegyenlőségi Program számára minél szélesebb nyilvánosság biztosítása szükséges. Az esélyegyenlőségi intézkedések hatékony megvalósulása, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakításának érdekében Márok Község Önkormányzata a Programot közzéteszi, az egyes intézkedések várható és elért eredményeiről a lakosságot tájékoztatja, illetve évente fórumot szervez.

Felelős: Települési Esélyegyenlőségi Fórum vezetője

Határidő: minden év november 30

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja a Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében

.Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Krizics Zsanett Polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így

- Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
- Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben megtennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,

az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen

- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfelelően az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési terv javaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a

benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselő testületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Márok város/község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Márok város/község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 4/2019/02.13/számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Dátum *Márok, 2019. 02. 13.*

Aláírás

A Mároki Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

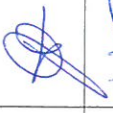
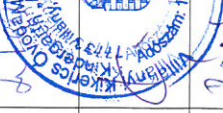

Dátum

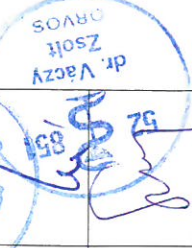
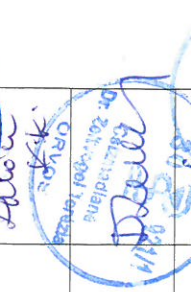
Partner aláírás

Dátum

Partner aláírása

HEP elkészítési jegyzék

Név	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Aláírás
Krizics Zsanett	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Szarkándi Zita	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Kincses Tamásné	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Rákóczi Kitti	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
dr. Zeitvo-gel Terézia	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Dr. Váczi Zsolt	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Szűcs János	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

K I V O N A T

Mároki Önkormányzat Képviselő-testületének 2019. február 13-án tartott képviselő-testületi üléséről készült jegyzőkönyvből

4/2019./02.13./sz. képviselő-testületi határozat:

Mároki Önkormányzat Képviselő-testülete úgy határozott, hogy a 2019-2024- évre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját az írásos előterjesztővel megegyezően elfogadja.

Határidő: azonnal.

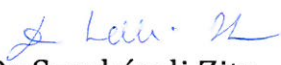
Felelős: Krizics Zsanett polgármester.

Kmft

Krizics Zsanett sk.
polgármester

Dr.Szarkándi Zita sk.
jegyző

Kivonat hitelül:

Dr.Szarkándi Zita
jegyző

